

Julkisen toimijan kiertotalouspalveluiden ko- keilemalla kehittäminen

Case: Lounais-Suomen Jätehuolto Oy

Tiivistelmä

Tekijä(t) Marko Kokkonen	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Valmistumisaika 2024
	Sivumäärä 36	
Työn nimi Julkisen toimijan kiertotalouspalveluiden kokeilemalla kehittäminen Case: Lounais-Suomen Jätehuolto Oy		
Tutkinto ja koulutusala Liiketalous ja logistiikka, tradenomi (AMK)		
Toimeksiantajaorganisaatio (jos opinnäytetyöllä on toimeksiantaja) Lounais-Suomen Jätehuolto Oy		
Tiivistelmä <p>Tämä on toiminnallinen opinnäytetyö, jossa suunnitellaan ja toteutetaan Lounais-Suomen jätehuolto Oy:n ja Turun Ekotorin yhteiselle, EU:n osittain rahoittamalle, Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeen työpaketti 1 uusi palvelukokeilu. Palvelukokeilun tarkoituksena on kerätä tietoa, miten jätteenvastaanottopiste toimii osana uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanottopistettä.</p> <p>Teoreettisessa viitekehyksessä tarkastellaan yleisesti tiedolla johtamisen perusteita, tutustutaan kokeilemalla kehittämisen periaatteisiin sekä käydään läpi julkisten toimintojen kehittämistä ohjaavaa lainsäädäntöä.</p> <p>Toiminnallisessa osassa käydään vaiheittain läpi palvelukokeilun suunnittelu ja toteutusprosessi.</p>		
Asiasanat Kiertotalous, kokeilemalla kehittäminen, tiedolla johtaminen, uudelleenkäyttö, jätehuolto, julkiset hankinnat		

Abstract

Author(s)	Type of Publication	Published
Marko Kokkonen	Thesis, UAS	2024
	Number of Pages	
	36	
Title of Publication		
Public actor's circular economy service development by experiment-driven innovation		
Case: Lounais-Suomen Jätehuolto Oy		
Degree, Field of Study		
Bachelor of business administration		
Organisation of the client		
Lounais-Suomen Jätehuolto Oy		
Abstract		
<p>This is a functional thesis in which a new service trial is planned and implemented for the Ohituskaista Uudelleenkäyttöön joint venture of Lounais-Suomen Jätehuolto Oy and Turun Ekotori. The joint venture is partly funded by the EU. The new service trial will be a part of the joint venture's work package 1, and the method used is experiment-driven innovation. The service trial aims to collect information about how waste reception point work as a part of a reuse centre.</p> <p>The theoretical framework discusses the theory of knowledge management and knowledge-based management. It also discusses the principles of experiment-driven innovation and the legislation that governs the public actor in the waste management sector when doing a service trial.</p> <p>In the functional part, the process for planning and implementation, of the service trial is presented in stages.</p>		
Keywords		
Circular economy, experimentation-driven innovation, knowledge-based management, reuse, waste management, public procurement		

Sisällys

1	Johdanto.....	1
1.1	Opinnäytetyön tausta ja tarkoitus.....	1
1.2	Opinnäytetyön tavoite ja rajaukset.....	4
1.3	Tutkimuskysymykset ja asetelmat	6
1.4	Toimeksiantaja ja yhteistyökumppani	6
2	Tieto ja tiedolla johtaminen	8
2.1	Mitä tieto on ja mistä se koostuu?.....	8
2.2	Tiedon jalostumisasteet.....	8
2.3	Mitä on tietojohdaminen?	9
3	Palveluiden kehittäminen	11
3.1	Taustaa palveluiden kehittämiselle	11
3.2	Perinteinen suunnittelupohjainen kehitysprojekti	11
3.3	Palveluiden kokeilemalla kehittäminen	12
4	Julkisten palveluiden kehittämisessä huomioitava lainsäädäntö	15
4.1	Taustaa palvelukokeilussa huomioitavaan lainsäädäntöön.....	15
4.2	Julkiset hankinnat.....	15
4.2.1	Tilaajavastuulaki	16
4.2.2	Kuljetusten hankintaa koskeva lainsäädäntö	16
4.2.3	Jätteen vastaanottoa koskeva lainsäädäntö	17
5	Uuden kokeilun valmistelevat toimet.....	19
5.1	Taustaa uudelle palvelukokeilulle	19
5.2	Palvelukokeilun suunnittelu	20
5.2.1	Palvelukokeilun nimi ja oppimistavoitteet.....	20
5.2.2	Kokeilun toteutus	21
5.2.3	Palvelukokeiluun osallistuva henkilöstö	21
5.2.4	Palautteen kerääminen palvelukokeilun aikana	22
5.3	Palvelukokeiluasetelman valmisteluvaihe.....	23
5.3.1	Lähtötilanteen kartoitus.....	23
5.4	Vastaanottojärjestelyt	24
5.4.1	Jätteen vastaanoton käytännön prosessisuunnittelu.....	25
5.4.2	Jätteen vastaanottomaksut.....	27
5.4.3	Kassajärjestelmä	27
5.5	Viestintä	28
5.5.1	Viestinnästä yleisesti	28

5.5.2	Sisäinen viestintä.....	29
5.5.3	Ulkoinen viestintä	30
5.6	Avajaispäivän järjestelyt ja avajaiset.....	30
5.7	Hankinnat	31
5.7.1	Kuljetuspalvelun hankintaprosessi	31
5.7.2	Kontin hankinta.....	33
5.8	Huomiot ensimmäisen kuukauden perusteella.....	33
6	Yhteenveto ja pohdinta	35
	Lähteet	37

Liite 1. Jätteen vastaanottomaksut -taulukko

Liite 2. Kuljetuspalveluiden tarjouspyyntö

Liite 3. Kuljetusten tarjouspyynnön liite 1: Sopimusluonnos Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Karkeajätekontin Tyhjennyksestä Topinojan Jätekeskukseen

1 Johdanto

1.1 Opinnäytetyön tausta ja tarkoitus

Ihmisen toiminnan aiheuttama ilmastonmuutos, ympäristön saastuminen sekä luontokato muodostavat kolminkertaisen planeettakriisin, joka koskettaa meitä kaikkia. Suurin vaikuttava tekijä kolminkertaiseen planeettakriisiin on luonnonvarojen kestämaton kuluttaminen. (United Nations Environment Program 2024, 3.) Luonnonvarojen kuluttaminen on vuosittain kasvanut keskimäärin noin 2,3 %, vuodesta 1970 vuoteen 2020. Kasvu oli 1900-luvun loppupuolella keskimäärin 2,1 %, mutta kasvuvauhti on kiihtynyt 2000-luvun aikana 3,2 % (United Nations Environment Programme 2024, 23). OECD:n (Bibas ym. 2021, 12) esittämän arvion mukaan luonnonvarojen käyttö, ja samalla siitä aiheutuvat ympäristöhaitat tulevat lähes kaksinkertaistumaan vuodesta 2017 vuoteen 2060 mennessä.

WWF julkaisee vuosittain Global Footprint Networkin laskelmiin pohjautuvat maakohtaiset ylikulutuspäivät. Suomen ylikulutuspäivä on viime vuosina laskennallisesti ollut huhtikuun puolivälissä eli suomalaiset kuluttavat luonnonvaroja laskelman mukaan yli kolme ja puolikertaisesti sen, mikä olisi maapallon kantokyvyn kannalta kestävä. WWF:n tarkoituksena on herättää ihmisiä huomaamaan ylikulutuksen vaikutukset ympäristöön ja edistämään tietoutta kestävämmistä elintavoista. (Toiskallio 2024.)

Nykyinen lineaarinen talousmalli on tuonut hyvinvointia monille ihmisille, mutta se on tapahtunut ympäristön kustannuksella. Lineaarinen talousmalli perustuu hupenevien luonnonvarojen kestäättömään käyttöön. Se on myös tehoton, saastuttava ja tuottaa runsaasti jätteitä. Yhtenä ratkaisuna kolminkertaiseen planeettakriisiin on esitetty siirtymistä nykyisestä lineaarisesta talousmallista, kiertotalouteen pohjautuvaan järjestelmään. Kiertotalousmallissa tarve ottaa käyttöön uusia luonnonvaroja vähenee, kun jo olemassa olevat materiaalit ja tuotteet ovat käytössä ja niitä hyödynnetään mahdollisimman pitkään. (Forslund ym. 2022, 38–39.) Siirtymä kiertotalouteen vaatii kokoyhteiskunnan läpileikkaavaa muutosta aina yhteiskunnan suunnittelusta ja päätöksenteosta, kuluttajien, kotitalouksien ja yritysten käyttäytymiseen sekä asenteisiin asti (Valtioneuvosto 2021,11).

Kiertotaloutta viedään eteenpäin Euroopassa paikallisella, alueellisella, kansallisella sekä ylikansallisella tasolla (Forslund ym. 2022, 38). EU julkisti vuonna 2019 Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, jonka tarkoituksena on valmistella uutta kiertotalousmallia vastaamaan muun muassa ilmastonmuutoksen aiheuttamiin haasteisiin. Kaikki 27 jäsenmaata ovat sitoutuneet tekemään EU:sta ensimmäisen ilmastoneutraalin maanosan vuoteen 2050 mennessä. (Euroopan komissio 2021.) Kiertotalous nostetaan yhtenä keinona luoda uutta

liiketoimintaa ja työpaikkoja, samalla vähentäen ilmastopäästöjä (Euroopan komissio 2024).

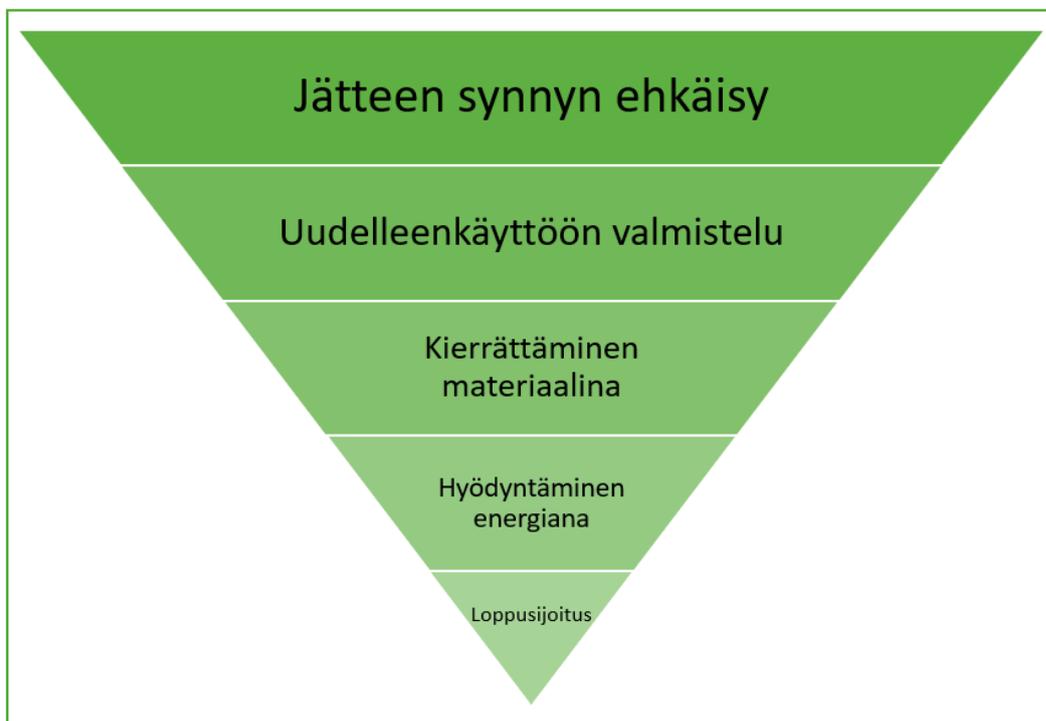
Suomella on oma kansallinen kiertotalouden strateginen ohjelma, jonka tavoitteena on luoda kiertotaloudesta talouden uusi perusta vuoteen 2035 mennessä (Valtioneuvosto 2021, 34). Kiertotalouden strategisessa ohjelmassa todetaan, että kunnilla ja alueellisilla toimijoilla on keskeinen rooli kiertotaloutta tukevien palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä yhdessä muiden paikallisten toimijoiden kanssa (Valtioneuvosto 2021, 15).

Kiertotalous on huomioitu myös valtakunnallisen jätesuunnitelman visiossa vuodelle 2030. Vision mukaisesti jätteen määrä on vähentynyt ja uudelleenkäyttö sekä kierrätys ovat nousseet uudelle tasolle vuoteen 2030 mennessä. Samalla uudelleenkäytön ja kierrätyksen lisääntymisen myötä on saatu luotua uusia työpaikkoja. (Ympäristöministeriö 2022.)

Jätelaissa ja sen säädöksissä on myös huomioitu kiertotalouden edistäminen.

Tämän lain tarkoituksena on edistää kiertotaloutta ja luonnonvarojen käytön kestävyttä, vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, varmistaa toimiva jätehuolto sekä ehkäistä roskaantumista. (Jätelaki 17.6.2021/646, 1 §.)

Jätelakiin on kirjattu yleinen velvollisuus noudattaa kaikessa toiminnassa etusijajärjestystä, joka kuvattuna kuviossa 1 (Jätelaki 17.6.2021/646, 8 §).

Kuvio 1. Jätteen etusijajärjestys

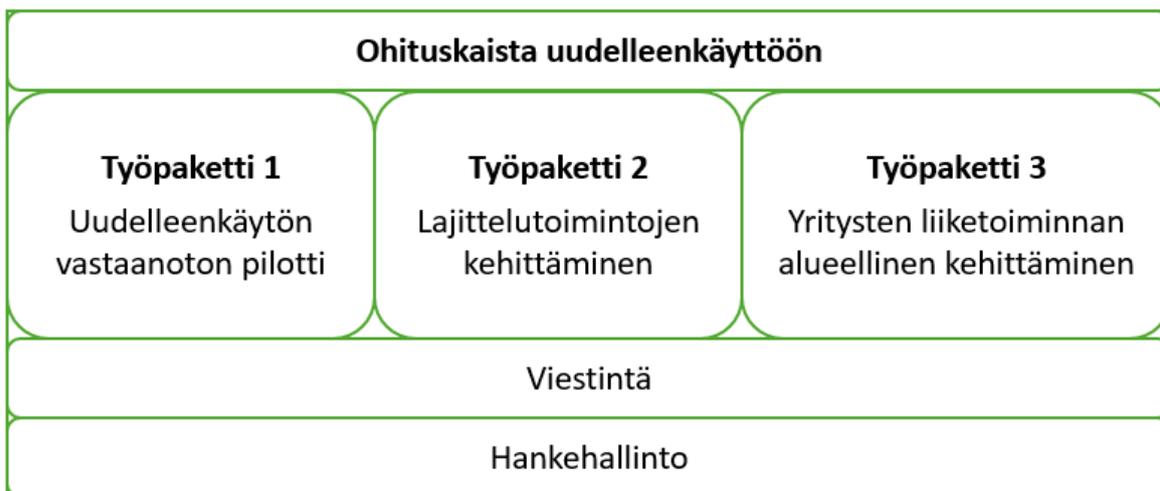
Lounais-Suomessa on tehty oma alueellinen jätehuolto-ohjelma vuosille 2023–2028, joka on Lounais-Suomen jätehuolto Oy:n toimialueen kuntien yhteinen näkemys siitä, miten seudun kunnallista jätehuoltoa kehitetään seuraavien vuosien aikana. Jätehuolto-ohjelmassa on asetettu kuusi tavoitetta, jotka ovat yhteneväisiä alueellisen Kierrätyksestä kiertotalouteen -tiekartan kanssa, joka toteuttaa valtakunnallista jätesuunnitelmaa. (Lounais-Suomen Jätehuolto-ohjelma 2023, 3–7.)

Kunnallisena jätehuoltoyhtiönä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy vastaa asumisessa syntyvän yhdyskuntajätteen vastaanotosta ja käsittelystä. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n toimintaa ohjaa muun muassa jätelainsäädäntö, valtakunnallinen jätesuunnitelma, alueellinen jätehuolto-ohjelma sekä yhtiön strategia. Näissä kaikissa kiertotalous on nostettu keskeiseen rooliin ja kunnallisella jätehuoltoyhtiöllä on edellytykset toimia osaltaan alueellisesti muutoksen ajurina. Kiertotalous korostuu myös Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n strategiassa, jossa on esitetty unelmana, että yritys on tunnettu kiertotalouden edelläkävijä (Lounais-Suomen Jätehuolto Oy 2023a.)

Yksi kiertotalousnäkökulma, joka korostuu sekä Lounais-Suomen Jätehuolto-ohjelmassa, että Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n strategiassa on jätteen synnyn ehkäisy uudelleenkäyttöä lisäämällä. Lounais-Suomen Jätehuolto-ohjelman tavoite 1: Jätteen määrää vähennetään ja käytettyjen tavaroiden ja materiaalien uudelleenkäyttöä edistetään (Lounais-Suomen Jätehuolto-ohjelma 2023, 14–15). Tämän lisäksi Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n strategisena tavoitteena on tehostaa uudelleenkäyttöä ja kierrätystä (Lounais-Suomen Jätehuolto Oy 2023a).

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:llä ja Turun Ekotoria hallinnoivalla Kestävän Kehityksen yhdistys Ry:llä on käynnissä kaksivuotinen, Euroopan unionin osarahoittama, Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hanke. Hankkeen tarkoituksena on kerätä tietoa ja oppeja kotitalouksilta peräisin olevien uudelleenkäyttöön kelpaavien tavaroidenvastaanottopalveluiden kehittämiseksi. Tämän lisäksi hankkeessa kehitetään materiaalien käsittelyä siten, että niiden laajempi hyödyntäminen yritysten ja yhteisöjen liiketoiminnassa olisi mahdollista. Kaksivuotinen hanke alkoi huhtikuussa 2023 ja päättyy 31.3.2025. (Circhubs 2023.)

Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeessa on kolme työpakettia, jotka vievät osaltaan hanketta hallitusti eteenpäin. Näiden lisäksi hankkeessa on mukana kaksi koko hanketta koskevaa osakokonaisuutta, jotka ovat hankehallinto ja -viestintä. Hankekokonaisuus on esitetty kuviossa 2.

Kuvio 2. Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankekokonaisuus

1.2 Opinnäytetyön tavoite ja rajaukset

Tämä toiminnallinen opinnäytetyö on osa Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeen työpaketti 1 uudelleenkäytön vastaanoton pilotin kehittämistä, jonka vetäjänä opinnäytetyön kirjoittaja toimii. Työpaketti 1 pitää sisällään uudelleenkäyttöön vastaanoton pilotoinnin lisäksi myös Uudelleenkäyttöön valmisteltavan materiaalin koostumustutkimuksen, joka on toteutettu ja josta on tehty opinnäytetyö vuonna 2023 (Virta 2023).

Palveluiden kehittämisen lähtökohtana tulee olla tieto ja siitä saatu ymmärrys. Palveluiden suunnittelussa on syytä hyödyntää tiedolla johtamisen menetelmiä, joissa ensin on määritetty tavoite ja tämän jälkeen on pohdittu, miten saadaan kerättyä palveluiden kehittämiseen liittyvää sekä näkyvää, että hiljaista tietoa. Palveluiden kehittä kokeillen -metodia voi hyödyntää toiminnan kehittämisessä, varsinkin silloin, kun ei ole varmaa tietoa lopputuloksesta.

Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeen työpaketti 1 tavaravastaanottopalveluita on kehitetty vapaamuotoisesti kokeilemalla hankkeen aikana. Kokeilujen tarkoituksena on kerätä tietoa ja oppia, miten uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanotto toimii osana jätteenvastaanottoa, onko palvelulle kysyntää ja onko toiminta taloudellisesti kannattavaa. Kokeiluista saatavaa tietoa on tarkoitus hyödyntää Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeen loppuvaiheessa jatkotoimenpiteistä päätettäessä. Ennen tässä opinnäytetyössä suunniteltavaa ja toteutettavaa palvelukokeilua on toteutettu kaksi eri muotoista tavaravastaanottoon liittyvää palvelukokeilua.

Ensimmäinen uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanoton palvelukokeilu on toteutettu Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Turussa sijaitsevassa Topinojan jätekeskuksessa. Kokeilussa Topinojan jätekeskuksen sisäänajon yhteyteen tehtiin Turun Ekotorille oma

vastaanottopiste, johon asiakas voi tarjota käyttökelpoista tavaraa, ennen lajitteluasemalla asiointia. Mikäli asiakkaan tarjoama tavara ei kelpaa Turun Ekotorin vastaanottoon, niin asiakas voi toimittaa tavarän jätteenä Topinojan lajitteluasemalle. Tämä palvelukokeilu alkoi 5.6.2023 ja jatkuu hankkeen loppuun 31.3.2025 asti. (Lounais-Suomen Jätehuolto Oy 2023b.)

Toisessa toteutetussa palvelukokeilussa uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaränvastaanotto on viety lähemmäs asukkaita. Turun Ekotori osallistuu ja vastaanottaa uudelleenkäyttöön kelpaavia tavaroita Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n liikkuva lajitteluaseman Siiran kierroksilla. Liikkuva lajitteluasema Siira kiertää aikataulun mukaisesti Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n toimialueen syrjäisemmillä alueilla, joilla ei ole kiinteää lajitteluasemaa lähellä ja tarjoaa lähes yhtä kattavat jätteenvastaanottopalvelut kuin Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n kiinteät lajitteluasemat. (Lounais-Suomen Jätehuolto Oy a). Tätä uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaränvastaanottopalvelua kokeiltiin ensimmäisen kerran Turun Hirvensalon Siiran yhteydessä 28.11.2023 (Lounais-Suomen Jätehuolto Oy 2023c.) Turun Ekotori osallistuu 10 eri kierrokselle vuoden 2024 aikana (Lounais-Suomen Jätehuolto Oy 2024).

Näistä kahdesta aiemmasta palvelukokeiluista saatujen oppien ja tietojen pohjalta nähtiin tarpeellisena suunnitella ja toteuttaa Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeen työpaketti 1 kuuluva kolmas palvelukokeilu. Tässä toteutettavassa palvelukokeilussa jätteenvastaanottopalvelu viedään osaksi uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaränvastaanottoa. Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena on suunnitella ja toteuttaa kehittä kokeillen -metodin kokeilusyölin mukainen kokeilusetelma, jonka tarkoituksena on kerätä tietoa ja oppeja uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaränvastaanottoimintojen jatkokehitystä varten. Käytännössä opinnäytetyössä suunnitellaan ja toteutetaan palvelukokeilu, jossa Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n jätteenvastaanottopiste tulee osaksi Turun Ekotorin Turussa sijaitsevan Rieskalähteentien uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaränvastaanottoa. Toiminnallinen osuus sisältää palvelukokeilun kehityssuunnitelman ja toteutuksen. Aiempien palvelukokeilujen suunnittelu ja toteutus on tehty vapaamuotoisesti, mutta tämän toteutettavan palvelukokeilun suunnittelussa hyödynnetään, kehittä kokeillen -metodia (experimentation-driven innovation) (Hassi ym. 2015, 25–28).

Opinnäytetyössä suunniteltavan ja toteutettavan palvelukokeilun tarkoituksena on kerätä tietoa hankkeen loppuun asti. Hanke kestää vuoden, joten työn ulkopuolelle on rajattu kokeilun aikainen seuranta ja muutokset sekä reflektointi. Tämän opinnäytetyön ulkopuolelle on rajattu myös muut Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeeseen liittyvät toimenpiteet. Opinnäytetyö keskittyy ennen kaikkea palveluiden kehittämiseen julkisen jätehuoltoyhtiön

näkökulmasta, joten opinnäytetyön ulkopuolelle on rajattu muiden julkisten toimijoiden alakohtaiset lakisääteiset vaatimukset.

1.3 Tutkimuskysymykset ja asetelmat

Opinnäytetyön tutkimuskysymyksenä on, miten kiertotalouspalveluiden kehittä kokeillen -metodi toimii käytännössä. Perinteinen suunnittelupohjainen kehitysprosessi perustuu jo olemassa olevaan tietoon, mutta koska asukkailla suunnatut kiertotalouspalvelut ovat uusia ja kompleksisia, niin varmaa tietoa ei etukäteen ole saatavilla. Palveluiden kehittä kokeillen -metodi mahdollistaa kokeilun ilman varmaa tietoa lopputuloksesta lähtötilanteessa, sillä sen tarkoitus on kerätä tietoa prosessin aikana ja kehittyä kerätyn tiedon pohjalta kohti toimivaa lopputulosta (Hassi ym. 2015, 25–28). Tässä opinnäytetyössä palvelukokeilun suunnittelussa ja toteutuksessa sovelletaan kehittä kokeillen -metodia.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa käsitellään tietojohtamisen teoriaa sekä perehdytään kehittä kokeillen -metodiin (experimentation-driven innovation). Lisäksi teoriaosuudessa käsitellään julkisten palveluiden kokeiluissa huomioitavaa lainsäädäntöä. Teoria sidotaan osaksi käytäntöä opinnäytetyön toiminnallisessa osuudessa, jossa käydään palvelukokeilun suunnittelu ja toteutus vaiheittain läpi. Opinnäytetyön viimeisessä kappaleessa kerrataan opinnäytetyön tavoite, arvioidaan prosessia ja tuotosta sekä esitetään jatkokehittämis-kohteet.

1.4 Toimeksiantaja ja yhteistyökumppani

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Lounais-Suomen Jätehuolto Oy, joka on 18 kunnan omistama kunnallinen jätehuolto-yritys. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy vastaa omistajakuntien puolesta jätelaissa kunnan vastuulle määritetyistä velvoitteista. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n alueella asuu n. 450 000 asukasta. (Lounais-Suomen Jätehuolto Oy b.)

Kuva 1. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n toimialuekartta (Lounais-Suomen Jätehuolto Oy b)

Turun Ekotoria hallinoina Kestävän Kehityksen Yhdistys Ry on, itsenäinen voittoa tavoittelematon ympäristötoimija, jonka toiminnan kulmakiviä ovat ympäristö ja työllistäminen. Yhdistyksen päätavoitteita ovat tavaroiden uudelleenkäytön edistäminen ja elinkaaren pidentäminen, kierrätyksen helpoksi tekeminen sekä työpaikkojen tarjoaminen. (Turun Ekotori a.)

2 Tieto ja tiedolla johtaminen

2.1 Mitä tieto on ja mistä se koostuu?

Platonin määritelmän mukaan tieto on ”hyvin perusteluja tosia uskomuksia”. Lause koostuu kolmesta ehdosta, joiden perusteella tieto on ihmismielessä oleva sekä perusteltavissa oleva totuudenmukainen ajatus tai käsitys. (Niiniluoto 2023.) Tieto voidaan jaotella näkyvään eli eksplisiittiseen ja hiljaiseen eli implisiittiseen tietoon. Näkyvää tietoa voidaan ilmaista joko numeroina tai sanoina. Sitä on mahdollista mitata, se voidaan jalostaa uuteen helpommin ymmärrettävään muotoon ja sitä voidaan jakaa eteenpäin. Hiljainen tieto on ihmiselle elämän aikana oppimisen sekä kokemusten kautta kertynyttä tietämystä. Se on yleensä tiedostamatonta, mutta ohjaa ihmisten valintoja, koska se on juurtunut ihmisten tunteisiin, ajatuksiin ja toimintatapoihin. Samoin kuten organisaation johtamisessa myös palveluiden kehittämisessä tarvitaan sekä hiljaista, että näkyvää tietoa. (Listenmaa 2023, 26–27.)

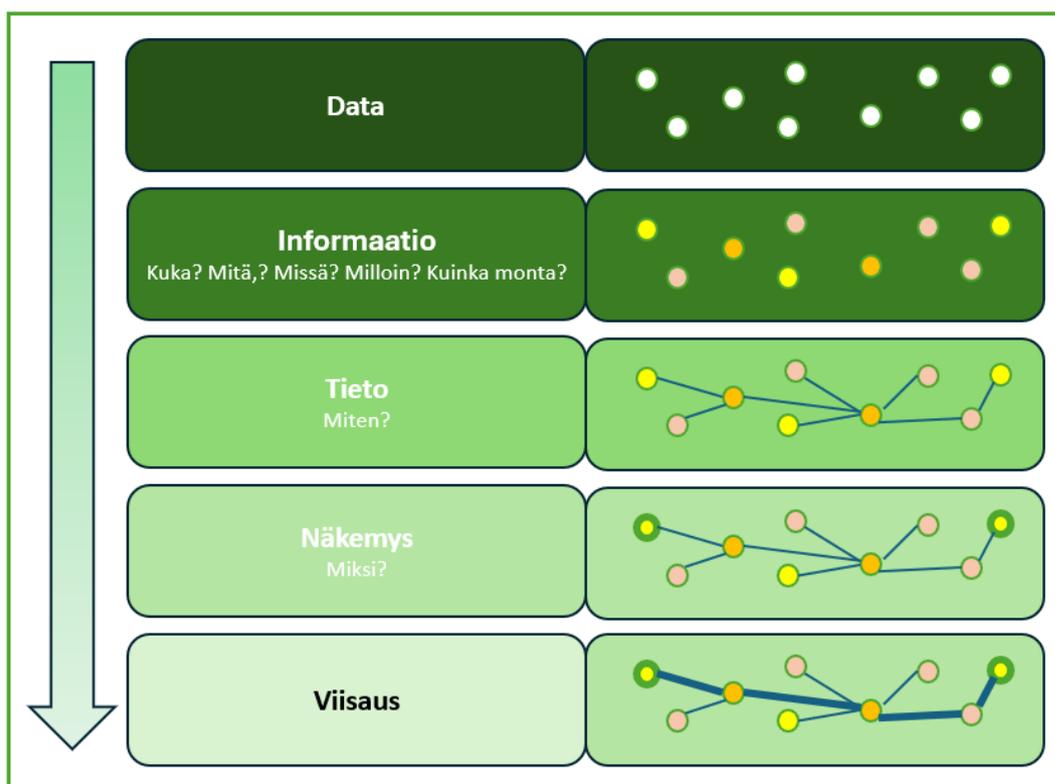
Palveluiden kehittämisessä tarvitaan konkreettista, analysoitavissa olevaa, näkyvää tietoa. Näkyvä tieto voidaan jaotella kovaksi dataksi tai pehmeäksi kokemuspohjaiseksi tiedoksi. Kova data kertoo pääsääntöisesti jo tehdyistä tai toteutuneista tarkoista toimenpiteistä esimerkiksi myynti- ja asiakasmääristä tai asiakaskäynneistä. Kovan datan tietolähteinä toimivat yleensä yrityksellä käytössä olevat toiminnanohjausjärjestelmät. Pehmeä kokemuspohjainen tieto lähestyy hiljaista tietoa, kun ihmisiltä kysytään heidän kokemuksiaan, tuntemuksiaan tai näkemyksiä. Kokemuspohjaisen tiedon tekeminen näkyväksi toteutetaan kyselytutkimusten avulla, joiden tuloksia on mahdollista tutkia, analysoida ja luokitella systemaattisin metodein. (Listenmaa 2023, 27–29.)

2.2 Tiedon jalostumisasteet

Data tai tieto ei itsessään kerro meille mitään ja vaan tiedolla johtamisen yhteydessä on syytä ymmärtää tiedon eri muodot sen arvon ja jalostumisasteen mukaisesti. (Listenmaa 2023, 36). Tiedon jalostumisastetta kuvataan yleisesti Rubert Ackoffin kehittämän viisipor- taista tiedon jalostumisasteikon avulla. Asteikon vaiheet ovat data, informaatio, tieto, näke- mys ja viisaus (Ackoff 1999, 170).

Data itsessään on vielä ”tyhmää” eli käytännössä järjestelmässä olevia symboleita, kuten esimerkiksi numeroita, jotka kertovat objektien tai tapahtumien ominaisuuksista. Informaatio koostuu datasta, joka on käsitelty käytettävämpään muotoon. On huomioitava, että da- tan ja informaation ero on käytännöllisyydessä ei itse rakenteessa. Informaatio on kuvaile- vaa tietoa ja vastaa kysymyksiin kuka, mitä, missä, milloin ja kuinka monta. Tieto syntyy

informaatiopisteiden välisten yhteyksien ymmärtämisestä ja vastaa kysymykseen, miten. Näkemys on selittävää tietoa, joka syntyy, kun ymmärretään informaation välisiä yhteyksiä ja se vastaa kysymykseen, miksi. On huomattava, että informaatio, tieto ja näkemys lisäävät tehokkuutta, mutta eivät vaikuttavuutta. Viisaus liittyy tulevaan toimintaan ja vaatii osaamisen kehittymistä ja uuden oppimista. Uusi kerätty näkemys, tieto ja informaatio täydentävät aiemmin opittua ja näiden pohjalta syntyy viisaus. Viisaus mahdollistaa ennakoivien ja tarpeen mukaisten ratkaisujen tekemisen. Vasta hankittu viisaus mahdollistaa tiedon hyödyntämisen vaikuttavalla tavalla. (Ackoff 1999, 170–172.)

Kuvio 3. Ackoffin tiedon jalostumisasteikko (mukaillen Ackoff 1999, 170–172; Listenmaa 2023, 36)

2.3 Mitä on tietojohdaminen?

Tietojohdaminen on toimintatapa, jonka avulla voidaan parantaa organisaation kykyä luoda arvoa tiedolla ja osaamisella. Tietojohdaminen on kattokäsite, joka jaetaan kahteen eri aläksitteeseen tiedon johtaminen ja tiedolla johtaminen. Tiedon johtaminen sisältää tiedonhallintaan ja tietojärjestelmiin liittyvät tekniset toteutustavat ja toimii näin tiedolla johtamisen mahdollistajana. Tiedolla johtamiseen liittyy kiinteänä osana tiedonhyödyntäjä eli ihminen, jonka tehtävä on tulkita ja hyödyntää kerättyä tietoa. Tiedolla johtamisen tarkoituksena on

tukea yrityksen tavoitteiden ja tarpeiden saavuttamista hyödyntämällä tietoa ja näin luoda lisäarvoa yritykselle. (Listenmaa 2023, 46–47.)

Tiedon johtaminen ja tiedolla johtaminen eivät ole tasa-arvoisia alakäsitteitä tietojohdamselle. Tiedon johtaminen pitää sisällään ne työkalut, joiden avulla tietoa voidaan kerätä ja muokata sellaiseen muotoon, että toimintaa on mahdollista kehittää tiedolla johtamisen keinoin. (Listenmaa. 2023, 46–47.) Tiedolla johtamisen lähtökohtana toimii asetetut tavoitteet, jotka määrittelevät käytettävät tiedolla johtamisen ratkaisut sekä painotukset. Tiedolla johtaminen yhdistää hiljaisen ja näkyvän tiedon. Kerätty uusi tieto lisää yrityksen sisäisiä keskusteluja, jotka mahdollistavat jatkuvan oppimisen, organisaation uudistumisen ja tietämyksen lisääntymisen. Tätä vaihetta kutsutaan älylliseksi törmäytykseksi. Älyllisen törmäytyksen jälkeen on mahdollista muodostaa organisaation sisällä jaettu ymmärrys etenemistävasta, jonka pohjalta on mahdollista siirtyä toimintaan. (Listenmaa 2023, 49–50.) Tiedolla johtaminen vaatii organisaation toiminnan kokonaisvaltaista ymmärtämistä. Se palvelee organisaation tavoitteita, joten niiden välillä tulee olla yhteys. Jotta tiedolla johtaminen olisi vaikuttavaa, niin yksittäisten toimintojen tueksi tarvitaan systemaattista ja pitkäjänteistä kehitystyötä. (Listenmaa 2023, 73.)

3 Palveluiden kehittäminen

3.1 Taustaa palveluiden kehittämiseksi

Hyvä asiakaskokemus on keskeinen tavoite julkisissa palveluissa. Julkisia palveluita tulee kehittää, tehostaa ja parantaa tarpeen mukaisesti. Palveluiden kehittämisessä tulee huomioida saadut asiakaspalautteet ja mahdollistaa asiakkaiden kuuleminen. (Valtiovarainministeriö 2023, 7–8.) Lounais-Suomen Jätehuolto Oy haluaa tarjota yhtiön strategian mukaisesti asukkaita lähellä olevat jätehuoltopalvelut, joita kehitetään asukaslähtöisesti (Lounais-Suomen Jätehuolto 2023a).

Palveluiden kehittäminen on perinteisesti perustunut suunnittelupohjaiseen toimintatapaan, mutta viime vuosina on alkanut yleistyä myös kokeiluun perustuva kehittämistapa. Seuraavissa kappaleissa käydään läpi suunnittelupohjaisen kehitysprosessin sekä palveluiden kokeilemalla kehittämisen teoriaa.

3.2 Perinteinen suunnittelupohjainen kehitysprojekti

Perinteisessä suunnittelupohjaisessa kehitysprosessissa tehdään ensin tarkka, yksityiskohdainen suunnitelma, jonka jälkeen siirrytään toteutusvaiheeseen (Hassi ym. 2015, 20). Suunnittelupohjaisen kehitysprosessin eteneminen voidaan esittää lineaarisesti viidessä eri vaiheessa: projektin aloitus, suunnittelu, toteutus, seuranta ja hallinta sekä projektin päättäminen (Terra Vanzant Stern 2020, 2).

Aloituskvaihe on suunnittelupohjaisen kehitysprojektin tärkein vaihe. Aloitusvaiheessa määritellään projektin tavoiteltava lopputulos sekä projektin laajuus. Aloitusvaiheessa on mahdollista tehdä projektiin liittyviä alustavia tutkimuksia, kuten esimerkiksi toteutettavuustutkimus, jota voidaan täydentää SIPOC-mallin avulla. Aloitusvaiheen tärkein tuotos on projektisuunnitelma. Projektin suunnitteluvaiheessa arvioidaan käytössä olevat resurssit ja aika, sovitaan tehtävien työjärjestys, päätetään toteutusaikataulu sekä tehdään riskienarviointi. Toteutusvaiheessa suoritetaan sovitut toimenpiteet. Kehitysprosessin seuranta ja hallinta seuraa resurssien käyttöä, laatua, riskejä sekä prosessin yleistä tilaa koko projektin ajan. Projektin päättämiskvaiheessa saatetaan projekti hallitusti päätökseensä. (Terra Vanzant Stern 2020, 2–3.)

Suunnittelupohjainen kehitysprojekti toimii silloin, kun projektin alussa on tiedossa mitä ollaan tekemässä ja mitä lopputuloksesta seuraa. Tämän vuoksi aloitus- ja suunnitteluvaiheet tulee tehdä huolellisesti, jotta kaikki projektiin liittyvät asiat sekä mahdolliset muutokset projektin aikana ovat etukäteen tiedossa ja niihin on osattu varautua varautumissuunnitelman avulla, ennen toteutusvaiheeseen siirtymistä. Suunnittelupohjainen kehitysprojekti siis

edellyttää, että kaikki projektin kannalta olennainen tieto sekä projektin lopputulos ja vaikutukset ovat etukäteen tarkkaan selvillä. (Hassi ym. 2015, 20–21.)

3.3 Palveluiden kokeilemalla kehittäminen

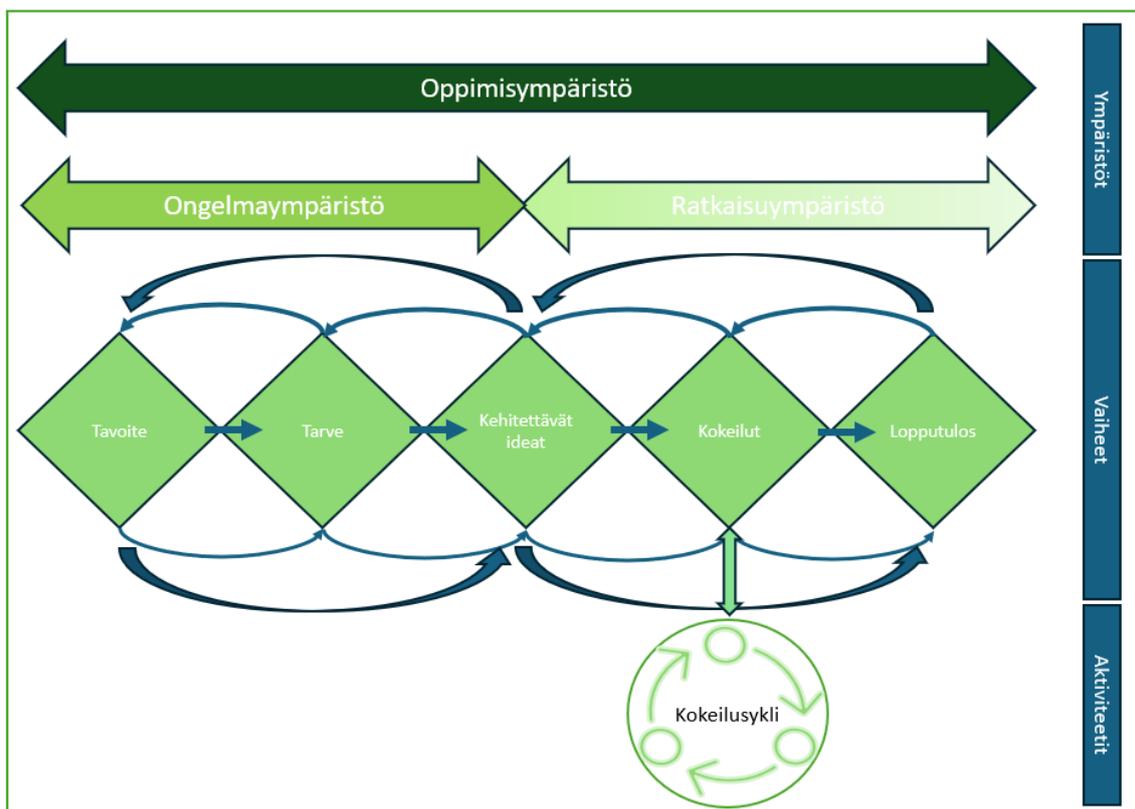
Perinteinen suunnitteluun perustava kehitysprojekti perustuu jo olemassa olevan tiedon tai tiedon keräämiseen ennen projektin toteutusvaihetta. Valitettavasti tietoa ei välttämättä aina ole saatavilla, varsinkaan silloin, kun ollaan tekemisissä täysin uusien ja kompleksisten asioiden kanssa, jotka sisältävät runsaasti epävarmuustekijöitä. (Hassi ym. 2015, 21.) Palvelu kulutetaan sillä hetkellä, kun sitä käytetään. Tämän vuoksi palvelun tarpeellisuudesta ja toimivuudesta ei suunnitteluvaiheessa ole tarkkaa tietoa. (Tuulaniemi 2011, 116.) Palveluita tulisi kehittää tietojohdamisen periaatteiden mukaisesti ja tarvittavaa tietoa on mahdollista saada hyödyntämällä kehittä kokeillen -metodia.

Kokeilemalla kehittämisen tarkoituksena on luoda jotain uutta ja oppia nopeasti toimiiko kehitettävä asia käytännössä vai ei. Kehittä kokeillen -metodin avulla kerätään tietoa kehitettävästä ideasta toteutettavien kokeilujen avulla. Metodien lähtökohtana toimivat kehitettävän idean kannalta olennaiset kysymykset eli ensin pitää määritellä mitä tietoa palvelukokeilusta halutaan. Selvitettävät kysymykset tulee määritellä tapauskohtaisesti, mutta palveluihin liittyen ne voivat olla esimerkiksi: Ketkä käyttävät kyseistä palvelua? Miten asiakkaat käyttävät kyseistä palvelua? Vastaako tarjottu palvelu asiakkaiden tarpeita? (Hassi ym. 2015, 24–25; 35.)

Kehittä kokeillen -metodille on ominaista, että projektin lopputulema on avoin ja se kehittyy kokeilun aikana kerätyn tiedon myötä. Olennaista on, että projektin aikana kerätystä tiedosta opitaan ja sitä osataan soveltaa myös käytäntöön jo kokeilun aikana. Kyseessä on iteratiivinen eli kokeileva prosessi, jossa ei ole yksityiskohtaista suunnitelmaa, vaan se etenee aina uuden opitun tiedon pohjalta. Metodi mahdollistaa joustavan reagoimisen kokeilun aikana vastaan tuleviin sekä positiivisiin, että negatiivisiin yllätyksiin. Ratkaisevia päätöksiä on mahdollista tehdä, kun kokeilujen kautta on kerätty riittävästi tietoa. (Hassi ym. 2015, 25.)

Kehittä kokeillen -metodin tarkoituksena on tuottaa käytännön tietoa ja synnyttää varmuutta siitä, miten asiat oikeasti ovat ja miten ne toimivat käytännössä. Kokeilut tuottavat konkreettista tietoa tosielämästä, joka voi joko vahvistaa tai kumota etukäteen tehtyjä väitteitä tai olettamuksia. On huomioitava, että kokeilujen mahdollisista epäonnistumisista saadaan myös tärkeää tietoa jatkokehittämiseen. Tehtävät kokeilut on syytä pitää pieninä ja kustannustehokkaina, jolloin voidaan minimoida kokeiluihin liittyvät riskit. (Hassi ym. 2015, 27–28.)

Kehitä kokeillen -metodin prosessi muodostuu oppimisympäristöstä, joka voidaan jakaa ongelmaympäristöksi ja ratkaisuympäristöksi. Ongelma- ja ratkaisuympäristö voidaan jakaa viiteen eri vaiheeseen: tavoite, tarve, kehitettävät ideat, kokeilut ja lopputulos. Toisin kuin perinteisessä suunnitteluun pohjautuvissa kehitysprojekteissa, kokeilemalla kehittämisen prosessissa liikutaan eri vaiheiden välillä tarpeen mukaan, kun tiedon määrä kasvaa tehtyjen kokeilujen myötä. (Hassi ym. 2015, 35–37.)

Kuvio 4. Kokeilemalla kehittämisen prosessi (mukaillen Hassi ym. 2015, 37)

Ongelmaympäristö koostuu kahdesta vaiheesta; tavoitteesta ja tarpeesta. Tavoite voi olla esimerkiksi uusi toimintatapa tai palvelu, jota halutaan kehittää. On huomioitava, että tavoite voi suunnitteluvaiheessa olla vielä epämääräinen ja se tarkentuu kokeilun aikana opitun myötä. Tarve kuvaa kehitettävää ongelmaa tai asiaa, jota kokeilemalla halutaan kehittää. Tarpeen määrittelyssä keskiössä on asiakasnäkökulma eli miten ratkaista asiakastarpeisiin liittyviä haasteita ja näin parantaa palvelua. (Hassi ym. 2015, 35–37.)

Ongelma- ja ratkaisuympäristöiden väliin jää kehitettävät ideat -vaihe. Kokeiluun päätyvät ideat voivat olla lähtöisin mistä tahansa ongelmaympäristön tai kehitettävät ideat -vaiheesta. Esimerkiksi joskus kehitettävä idea voi olla niin mielenkiintoinen, että sitä voidaan alkaa kehittää ennen kuin on pohdittu tavoitetta tai tarvetta. Tavoite ja tarve syntyvät tällöin kehitysprosessin aikana. On kuitenkin tärkeää pohtia ratkaistavaa asiaa kaikkien näiden

kolmen ensimmäisen vaiheen näkökulmasta ennen varsinaisia kokeiluja, jotta voidaan varmistaa kokeiluille mahdollisimman hyvät lähtökohdat. (Hassi ym. 2015, 35–37.)

Ratkaisu ympäristö-osakokonaisuudessa olevassa kokeiluvaiheessa testataan kehitettävään ideaan käytännössä liittyviä oletuksia ja väitteitä. Tavoitteena on toteutettavien kokeilujen avulla saavuttaa idean kehittämisen kannalta oleellinen puuttuva tieto. Yksittäinen kokeilu voidaan hahmottaa viisivaiheisena syklinä. Ensimmäiseksi pyritään tunnistamaan ideaan liittyvät epävarmuudet ja määrittämään mistä on ensimmäiseksi opittava lisää. Tämän jälkeen suunnitellaan ja valmistellaan kokeiluasetelma, jonka avulla luodaan kokemus kehitettävästä ideasta, josta voidaan oppia lisää. Kolmannessa vaiheessa mietitään mikä on mahdollisen oppimisen väline. Tarvitaanko esimerkiksi prototyyppiä oppimisen tueksi. Kokeilujen tarkoituksena on kerätä tietoa, jonka avulla ideaa tai palvelua on mahdollista jatkokehittää. Tiedon kerääminen on kokeilusyklin neljäs vaihe. Kokeilusykli päättyy reflektioon eli pohdintaan mitä kokeilusta opittiin ja miten oppi vaikuttaa kehitettävään ideaan. Uusi kokeilusykli on mahdollista aloittaa edellisen päätyttyä tai kokeilusyklistä saatujen tietojen pohjalta on mahdollista tarkentaa esimerkiksi kokeilun tarvetta tai tavoitetta. Kokeiluista kertyvien tietojen ja oppien pohjalta on mahdollista alkaa hahmottaa kokeilun lopputulosta. (Hassi ym. 36–38.)

4 Julkisten palveluiden kehittämisessä huomioitava lainsäädäntö

4.1 Taustaa palvelukokeilussa huomioitavaan lainsäädäntöön

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy on kuntien omistama jätehuoltoyhtiö, joka vastaa omistajakuntiansa puolesta jätelain mukaan kunnan vastuulle kuuluvista velvoitteista. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy on siis julkinen toimija, jonka tulee noudattaa julkisten toimijoita ohjaava lainsäädäntöä sekä ohjeistusta.

Julkinen toiminta on laaja-alaista ja tässä opinnäytetyössä on huomioitu vain jätealan kiertotalouspalveluiden kehittämiseen suoraan liittyvät lait ja ohjeistukset. Opinnäytetyössä ei oteta kantaa muiden julkisten toimijoiden alakohtaiseen lainsäädäntöön.

4.2 Julkiset hankinnat

Julkisia hankintoja ohjaa laki julkisista hankinnoista, jonka mukaan muun muassa valtion, kuntien ja kuntayhtymien, toisin sanoen hankintayksiköiden, tulee kilpailuttaa hankintansa sekä käyttöoikeussopimuksensa. (Laki julkisista hankinnoista 1397/2016, 1 §; 5 §)

Lain tavoitteena on tehostaa julkisten varojen käyttöä, edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä sekä turvata yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuoliset mahdollisuudet tarjota tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa (Laki julkisista hankinnoista 1397/2016, 2 §).

Hankintayksikön on valittava hankinnan luonteeseen soveltuva menettelytapa. Menettelytapaan vaikuttaa palveluhankinnan arvioitu arvo, joka määrittää onko kyseessä pienhankinta, arvo alle 60 000 €, kansallinen hankinta, arvo 60 000 € - 221 000 €, tai EU-kynnysarvon ylittävä hankinta, arvo yli 221 000 €. Kilpailuttaminen tulee tehdä avoimesti, menettelytavasta riippumatta. (Hilma 2021; Työ- ja elinkeinoministeriö 2024.)

Hankintoja tehtäessä on syytä muistaa, että kyseessä on kokonaisvaltainen prosessi, josta itse kilpailuttaminen on vain yksi vaihe. Hankintaprosessi alkaa suunnitteluvaiheella, jossa muun muassa määritellään hankintatarve sekä kartoitetaan nykytoiminnan tilanne ja kustannustaso. Suunnitteluvaiheen huolellisella toteutuksella voidaan varmistaa onnistunut hankintavaihe sekä paras mahdollinen lopputulos kilpailutukselle. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2015, 13.)

Julkisissa palveluhankinnoissa on huomioitava myös muita yleisiä tai alakohtaisia lakeja. Tämän opinnäytetyön hankinnoissa huomioitavat lait käydään läpi seuraavissa alakapitoleissa.

4.2.1 Tilaajavastuulaki

Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006.), joka tunnetaan paremmin nimellä tilaajavastuulaki, pyrkii edistämään yritysten välistä tasavertaista kilpailua sekä työehtojen noudattamista. Hankintayksikön tulee selvittää ennen sopimuksen allekirjoittamista, että sopimuskumppani on merkitty ennakkoprintä- ja työnantajarekistereihin sekä arvonlisävelvollisten rekisteriin, sopimuskumppani on maksanut verot, huolehtinut eläkevakuutuksista, miten sopimuskumppanin työterveyshuolto on järjestetty ja mitä työehtosopimusta sopimuskumppanin yrityksessä sovelletaan tai mitkä ovat keskeiset työehdot. Tiedot on hankittava sekä kotimaisilta että ulkomaisilta yrityksiltä. (Työ- ja elinkeinoministeriö.)

Tilaajavastuulakia sovelletaan silloin kun vuokratun työntekijän työskentely kestää yhteensä yli kymmenen työpäivää tai alihankintasopimuksen sopimuksen arvo ilman arvonlisäveroa on alle 9 000 euroa. Pienimmissä hankinnoissa ei sovelleta tilaajavastuulakia. (Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä 1233/2006, 4 §.)

4.2.2 Kuljetusten hankintaa koskeva lainsäädäntö

Kuljetusurakoiden hankintaa ohjaa useat eri lainsäädännöt. Nämä lainsäädännöt ovat joko kaikkia kuljetushankintoja koskevia tai alakohtaisia.

Kaupallisia kuljetuksia koskevan lain mukaan hankintayksikön tulee selvittää ennen sopimuksen solmimista, onko kuljetuspalvelua tarjoavalla yrityksellä voimassa oleva liikennelupa ja että yritys merkitty arvolisäverolain (1501/1993) mukaiseen arvolisäverovelvollisten rekisteriin (Kaupallisia kuljetuksia koskeva laki 262/2013, 5a §).

Lain ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista mukaan hankintayksiköiden on hankittava ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja (Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista 740/2021, 1 §). Lain mukaan puhtaaksi kuorma-autoksi luokitellaan vaihtoehtoisella polttoaineella eli biopolttoaineella, sähköllä, kaasulla tai vedyllä kulkeva ajoneuvo. Suomen on lakiin kirjatun direktiivin mukaan varmistettava, että kuorma-autojen hankinnoista ensimmäisellä hankinta-ajanjaksolla, 2.8.2021 – 31.12.2025, 9 prosenttia ja toisella hankinta-ajanjaksolla, 1.1.2026 – 31.12.2030, 15 prosenttia on ympäristöystävällisiä. (Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista 740/2021, 7 §). Tämä laki koskee vain EU-kynnysarvoja ylittäviä hankintoja (Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista 740/2021, 2 §).

Lain, ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa, mukaan kuljetuspalvelun hankinnoissa tulee ottaa huomioon ainakin seuraavat ajoneuvojen käytöstä aiheutuvat energia- ja ympäristövaikutukset: energiankulutus, hiilidioksidipäästöt sekä typenoksidi-, hiilivety- ja hiukkaspäästöt. Hankinnassa voidaan näiden lisäksi ottaa huomioon myös melu ja päästöjen paikalliset vaikutukset sekä muut ympäristövaikutukset. (Laki ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottaminen julkisissa hankinnoissa 1509/2011, 3 §.)

...energia- ja ympäristövaikutukset voidaan ottaa huomioon asettamalla hankintaa koskevassa tarjouspyynnössä tai hankintailmoituksessa mainittuja vaikutuksia koskevia vähimmäisvaatimuksia osana hankinnan teknistä määrittelyä teknisen eritelmän tai määrittelyn muodossa (Laki ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottaminen julkisissa hankinnoissa 1509/2011, 4 §).

Hankinnassa tulee huomioida ja tarjouspyynnössä tai sen liitteissä tulee käydä ilmi kuljettajan velvollisuus huolehtia ajoneuvolain (15.1.2021/82) ja tieliikennelain (729/2018) mukaisista vastuista ja velvollisuuksista kuljetuksen sekä kuorman ja sen varmistuksen turvallisuudesta.

Jätteiden siirtokuljetuksissa tulee huomioida jätelaissa asetetut vaatimukset. Jätelain 94 § mukaisesti kuljetusurakoitsijan toiminnan tulee olla hyväksytty ja kirjattu jätelain 142 § 2 kohdassa tarkoitettuun jätehuoltorekisteriin (646/2021, 94 §). Lisäksi jätelain 121 § listatuista jätteistä tulee täyttää sähköinen jätteiden siirtoasiakirja. Vastuu siirtoasiakirjan täyttämisestä on jätteen haltijalla, mutta asiasta voidaan tarpeen mukaan sopia eri tavalla kuljetusurakoitsijan kanssa. Kuljetusurakoitsijan vastuulla on siirtää siirtoasiakirja jätelain 142 § 4 momentin mukaiseen Suomen Ympäristökeskuksen ylläpitämään rekisteriin. (646/2021, 121§; 142 §.)

4.2.3 Jätteen vastaanottoa koskeva lainsäädäntö

Kiertotalouspalveluita suunniteltaessa on hyvä pitää mielessä uudelleenkäyttöön kelpaavien tavaroiden sekä jätteen välinen lainsäädännöllinen ero. Uudelleenkäyttöön kelpaavia tavaroita voi vastaanottaa kuka tahansa. Tavaroiden myynnissä noudatetaan joko kuluttajansuojalakia (38/1978), jota noudatetaan silloin, kun yritys myy kuluttajalle, tai kauppalakia (355/1987), jota noudatetaan silloin, kun on kyse yksityisten välisessä kaupanteossa.

Tässä laissa tarkoitetaan jätteellä ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä (Jätelaki 616/2021, 5 §).

Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa toimijalle, joka on hyväksytty ja merkitty jätehuoltorekisteriin tai toimijalle, jolla on voimassa olevan ympäristöluvan mukainen oikeus vastaanottaa jätettä. On huomioitava, että jätteen voi luovuttaa myös toimijalle, jota ei ole hyväksytty ja merkitty jätehuoltorekisteriin tai jolla ei ole voimassa olevaa ympäristölupaa, jos tällä on riittävä asiantuntemus sekä taloudelliset ja tekniset valmiudet jätehuollon järjestämiseen. (Jätelaki 616/2021, 29 §.)

5 Uuden kokeilun valmistelevat toimet

5.1 Taustaa uudelle palvelukokeilulle

Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeen työpaketti 1 aikana on toteutettu kaksi eri palvelukokeilua. Ensimmäinen palvelukokeilu oli uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanotto osana jätekeskuksen toimintaa ja toinen palvelukokeilu oli uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanotto osana liikkuvan lajitteluaseman kierroksia.

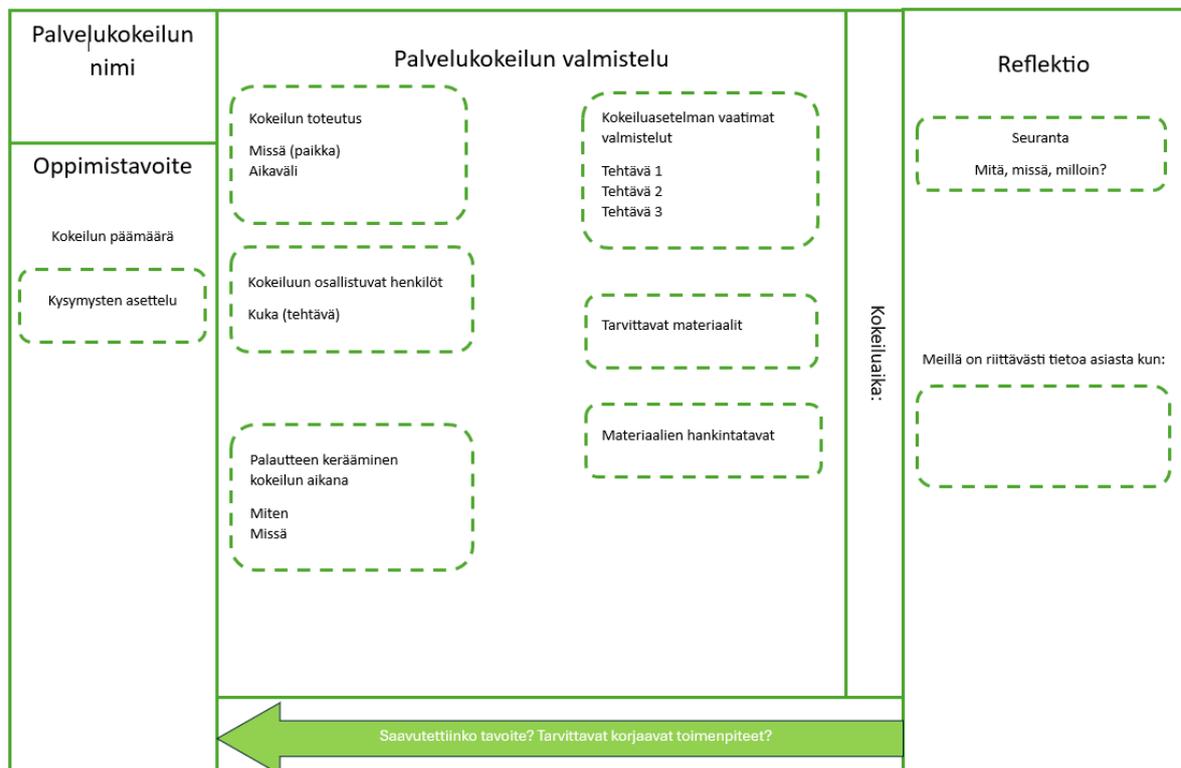
Ensimmäisen palvelukokeilun seurantojen perusteella on huomattu, että jätekeskuksen lajitteluasemalla asioivat asiakkaat eivät ole kovin aktiivisesti käyttäneet Topinojan jätekeskuksessa olevalla uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanottopistettä. Tietoisuutta uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanotto mahdollisuudesta on yritetty lisätä viestinnällä, lauantaiaukioloaikoja lisäämällä sekä vastaanottopisteen sisäänajon selkeyttämisellä. Vastaanottoa on tarkoitus edelleen jatkaa ja kehittää Topinojan jätekeskuksessa Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeen loppuun saakka.

Toisen palvelukokeilun seurantojen perusteella on huomattu, että liikkuvan lajitteluaseman Siiran asiakkaat ovat hyödyntäneet mahdollisuutta toimittaa uudelleenkäyttöön kelpaavaa tavaraa kierroksella mukana olevaan Turun Ekotorin vastaanottopisteeseen suhteellisesti paremmin kuin Topinojan jätekeskuksessa. On kuitenkin todettava, että liikkuva lajitteluasema Siiran asiakasmäärät ovat huomattavasti pienempiä kuin Topinojan jätekeskuksen lajitteluasemalla. Kahdesta aiemmasta palvelukokeiluista saatujen tietojen sekä asukailta tulleiden palautteiden pohjalta tehtyjen reflektointien perusteella, katsottiin tarpeelliseksi toteuttaa kolmas palvelukokeilu, jossa jätteenvastaanottopalvelu viedään osaksi uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanottoa.

Opinnäytetyössä kehitettävän palvelukokeilun tarkoituksena on kerätä sekä näkyvää, että hiljaista tietoa asiakkaiden käyttäytymisestä sekä itse toteutettavasta palvelusta ja sen yleisestä toimivuudesta. Kolmannen palvelukokeilun tarkoituksena on lisäksi selvittää: Miten hyvin ihmiset oikeasti käyttävät palvelua? Madaltaako jätteenvastaanottopisteen tuominen osaksi uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanottopistettä ihmisten kynnystä tarjota tavaroita uudelleenkäyttöön? Lisääkö tämä palvelukokeilu Turun Ekotorin Rieskalähteen tien myymälän asiakasmääriä? Koetaanko palvelu tarpeelliseksi? Miten tämä palvelukokeilu vertautuu muihin hankkeen aikana tehtäviin kiertotalouspalvelukokeiluihin? Miten palvelua on tarve kehittää kokeilun aikana, jotta tämä tarjottu palvelu vastaa tarkoitustaan? Tämä kolmas kiertotalouspalvelukokeilu lisää osaltaan hankkeen aikana kerättyä tietoa ja ymmärrystä, jonka pohjalta on mahdollista Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeen loppulla tehdä perusteltuja päätöksiä mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

5.2 Palvelukokeilun suunnittelu

Kehitettävän palvelukokeilun palveluasetelman suunnittelussa käytettiin apuna Kehitä kokeillen -metodiin kuuluvaa Palvelukokeilun valmistelutyökalua (Hassi ym. 2015, 80). Valmiiseen pohjaan lisättiin tarvittavien materiaalien hankintatavat sekä muokattiin laatikoiden sisältökysymyksiä omaa toimintaa paremmin vastaavaksi.

Kuvio 5. Muokattu palvelukokeilun valmistelu -työkalu (mukaillen Hassi ym. 2015, 80)

5.2.1 Palvelukokeilun nimi ja oppimistavoitteet

Ensimmäisenä taulukkoon täydennettiin tehtävän palvelukokeilun nimi. Palvelukokeilun nimestä haluttiin mahdollisimman kuvaava, jotta siitä käy ilmi, mitä ollaan kokeilemassa. Tästä syystä päädyttiin käyttämään seuraava otsikko: ”LSJH:n Jätteen vastaanottopiste osaksi Turun Ekotorin Rieskalähteentien uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanottoa”.

Oppimistavoitteena toimii palvelukokeilun osalta hahmotetut epävarmuudet, joista haluttiin oppia lisää. Palvelukokeilulle asetetut kysymykset olivat:

- Madaltaako jätteen vastaanottopiste uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaran tarjontaa Turun Ekotorille?

- Lisääkö palvelukokeilu Turun Ekotorin Rieskalähteentien myymälän asiakasvirtaa ja siten uudelleenkäyttöä?
- Osaavatko asukkaat käyttää palvelua oikein vai ohjautuuko vastaanottopisteelle pelkkiä jätekuormia?
- Miten palvelu käytännössä toimii ja mitä asioita palvelukokeilun aikana tarvitsee kehittää?

5.2.2 Kokeilun toteutus

Turun Ekotorilla on Turussa kaksi toimipistettä, Rieskalähteentien sekä Rautakadun toimipisteet (Turun Ekotori b). Tutkimuksessa toteutettava palvelukokeilu toteutetaan Turun Ekotorin Rieskalähteentien toimipisteellä, osoitteessa: Rieskalähteentie 74, 20300 Turku.

Palvelukokeilun kestoksi sovittiin 03/2024 – 31.3.2025. Palvelukokeiluissa pyritään yleensä nopeisiin ja kevyempiin kokeiluihin, joten palvelukokeilun kesto on suhteellisen pitkä. Ensimmäisestä palvelukokeiluista saatujen tietojen ja oppien perusteella voitiin päätellä, että vuodenajoilla on suuri vaikutus sisään tulevan tavaran määrään jätekeskuksessa ja lähtöoletuksena on, että tämä sama pätee myös uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaran vastaanotossa. Vuoden mittainen kokeilujakso valittiin, jotta tulokset olisivat mahdollisimman luotettavia ja niissä pystyttäisiin huomioimaan myös vuodenaikojen aiheuttama vaihtelu. Pitkämpi kokeiluaika mahdollistaa myös palvelukokeilun kehittämisen jo kokeilujakson aikana, kun saatujen kokemusten sekä palautteiden pohjalta voidaan tehdä muutoksia ja havainnoida, miten mahdolliset muutokset vaikuttavat kokeiltavaan palveluun. Lisäksi päätettiin, että palvelukokeilun vastuuhenkilönä toimii Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeen työpaketti 1 vetäjä eli tämän opinnäytetyön tekijä.

5.2.3 Palvelukokeiluun osallistuva henkilöstö

Palvelukokeiluun osallistui tavalla tai toisella lähes koko Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeen hankeorganisaatio. Palvelukokeilun suunnittelu -työkaluun kirjattiin osallistuva henkilöstö hankekumppanikohtaisesti.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n puolelta palvelukokeilun suunnitteluun osallistui työpaketti 1 vetäjä, joka toimii myös palvelukokeilun vastuuhenkilönä. Projektivastaava osallistui yhdessä viestintäsuunnittelijan kanssa palvelukokeilun viestinnän suunnitteluun. Hankeorganisaation ulkopuolelta palvelukokeilun valmisteleviin toimenpiteisiin osallistui myös Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n ympäristöneuvoja, joka oli mukana jätteenvastaanottopisteen avajaistapahtuman suunnittelussa sekä osallistui avajaistapahtumaan.

Turun Ekotorin puolelta palvelukokeiluun osallistuivat Turun Ekotorin toimitusjohtaja sekä hankekoordinaattori, joiden kanssa sovittiin käytännönjärjestelyt Turun Ekotorin Rieskalähteentien toimipisteessä. Turun Ekotorin hankekoordinaattori osallistui yhdessä markkinointivastaavan kanssa palvelukokeilun viestinnän suunnitteluun. Turun Ekotorin Rieskalähteentien toimipisteen työnjohto ja vastaanottohenkilökunta osallistuvat palvelukokeiluun käytännön toiminnan tasolla kokeilun aikana. He työskentelevät asiakasrajapinnassa ja saavat suoraa palautetta asiakkailta asiointihetkellä ja tämän lisäksi he näkevät käytännössä palvelukokeilun kehittämistarpeet. Heillä on tärkeä rooli palvelukokeilun onnistumisen, tiedonkeruun ja mahdollisen jatkokehittämisen kannalta.

5.2.4 Palautteen kerääminen palvelukokeilun aikana

Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeessa kerätään eri palvelukokeiluista dataa, jotta voidaan saada ymmärrys siitä, mikä on kokonaisuuden kannalta toimivin tapa järjestää uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanotto. Dataa kerätään sekä analysoidaan ja niiden pohjalta tehdään korjaavia toimenpiteitä hankkeen aikana. Syntyneen näkemyksen, tiedon ja informaation pohjalta on mahdollista tehdä perusteltu jatkotoimenpide-ehdotus uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanottojärjestelyiden osalta Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeen loppuvaiheessa.

Toteutettavasta palvelukokeilusta on tarkoitus kerätä sekä kovaa dataa, että kokemuspohjaista tietoa. Kummallakaan toimijalla ei tällä hetkellä ole käytössä tiedon johtamiseen tarkoitettua järjestelmää, joten seuranta on tarkoitus toteuttaa Excel-taulukoiden avulla. Kovan datan keräämistä varten on tehty oma Excel-seurantataulukko, johon kirjataan tavaravastaanottopisteen, jätteenvastaanottopisteen sekä Turun Ekotorin Rieskalähteentien myymälän asiakasmääriä päiväkohtaisesti. Tämän lisäksi seurataan Turun Ekotorin Rieskalähteentien tavaravastaanottopisteelle tulevien tavaroiden kappalemääriä sekä jätteenvastaanottopisteeseen tulleiden tavaroiden kappale- ja tonnimääriä.

Kokemuspohjaista tietoa kerätään palvelukokeilun aikana Turun Ekotorin Rieskalähteentien vastaanottohenkilökunnalta vapaamuotoisesti työnteon yhteydessä. Mahdolliset kehityskohteet ja asiakaspalautteet kirjataan omaan erilliseen Excel-taulukkoon, jotta voidaan seurata palautteiden määrää sekä huolehtia siitä, että mahdolliset kehitysehdotukset tulevat huomioitua ja mahdollisuuksien mukaan toteutettua. Tavaravastaanottopisteen asiakkaille on syytä toteuttaa oma erillinen kohdennettu kysely kokeilujakson aikana.

5.3 Palvelukokeiluasetelman valmisteluvaihe

Palvelukokeilun vaatimat valmisteluvaiheet etenivät kahdessa vaiheessa. Ensimmäisenä toteutettiin lähtötilanteen kartoitus. Kartoituksen tarkoituksen oli varmistaa, että käytössä oli riittävästi pohjatietoa palvelukokeilun vaatimien toimenpiteiden suunnittelemiseksi. Tämän jälkeen viimeisteltiin palvelun kehittämistyökalun mukainen kokeilusuunnitelma.

Seuraavissa kappaleissa käydään läpi lähtötilanteen kartoitus sekä suunnitteluvaiheessa määritellyt tehtävät. Tämän lisäksi käydään läpi tehtävien toteutustavat.

5.3.1 Lähtötilanteen kartoitus

Toteutettavan palvelukokeilun eli jätteen vastaanottopisteen suunnittelu osaksi uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanottoa aloitettiin kartoittamalla Turun Ekotorin Rieskalähteentien toimipisteen lähtötilanne. Lähtötilanteen kartoituksen tarkoituksena oli saada parempi käsitys palvelukokeiluun liittyvistä käytännön asioista sekä tarvittavista toimenpiteistä ja tämän pohjalta palvelukokeilun suunnitelmaa voidaan päivittää tarvittavin osin.

Ympäristölupa

Turun Ekotorin Rieskalähteentien toimipisteellä on, Turun kaupungin myöntämä, voimassa oleva ympäristölupa. Ympäristölupa on vuodelta 2005 ja valvova viranomaisen on tehnyt luvanmukaiset määräaikaistarkastukset viiden vuoden välein. Viimeisin määräaikaistarkastus on tehty vuonna 2020. Lisäksi jätteenvastaanotto toiminta on kirjattu jätehuoltorekisteriin.

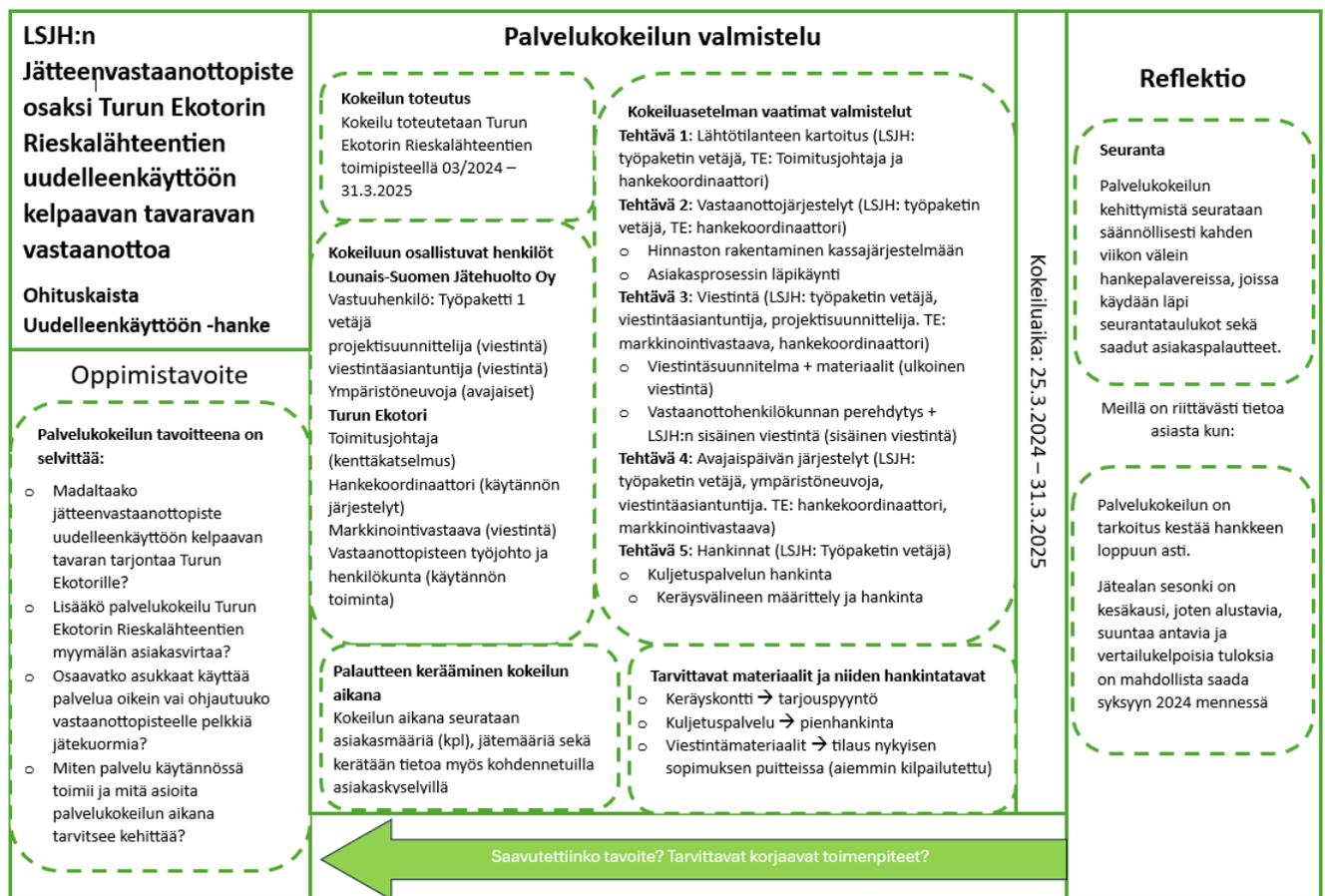
Toimitilat ja toimintamalli

Toimitila ja tavaravastaanotto toimintamalli kartoitettiin tekemällä kenttäkatselmus Turun Ekotorin Rieskalähteentien toimipisteeseen. Kenttäkatselmuksen yhteydessä kävi ilmi, että Turun Ekotorilla oli käynnissä muutos, jonka yhteydessä uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanotto siirtyi osaksi sähkö- ja elektroniikkaromun vastaanottoa maaliskuun 2024 alkupuolella. Toiveena oli, että palvelukokeilu aloitettaisiin vasta sen jälkeen, kun tämä edellinen muutos on saatu valmiiksi ja osaksi normaalia päivittäistä toimintaa.

Kenttäkatselmuksen yhteydessä käytiin alustavasti läpi, miten palvelukokeilun vastaanotto-prosessi voitaisiin käytännössä toteuttaa ja todettiin, että jäte-eriä varten tarvittiin erillinen vastaanottokontti. Todettiin, että vastaanottokontin tulee olla siisti, vaihtolavakiskoilla ja koukkutartunnalla varustettu, metallirakenteinen kontti, jossa on päädystä avattavat ovet. Kontin maksimi pituus kuusi metriä. Kenttäkatselmuksen perusteella oli selvää, että Turun Ekotorin Rieskalähteentoimipisteeseen oli mahdollista toimittaa vain yksi kontti jätteeksi

päätyviä tavaroita varten ja tämä tarkoitti sitä, että palvelukokeilun aikana ei ole mahdollista tehdä jättejaekohtaista syntypaikkalajittelua Turun Ekotorin toimipisteellä. Tämän vuoksi vastaanotetut jätteet ohjataan koneelliseen lajitteluun Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Topinojan jätekeskukseen, jotta materiaalit saadaan lajiteltua jätteen etusijajärjestyksen mukaisesti hyödynnettäväksi.

Kenttäkatselmuksen jälkeen oli mahdollista viimeistellä listaus kokeilusuunnitelmaan kokeiluasetelman vaatimista valmisteluista sekä tarvittavat materiaalit ja niiden hankintatavat. Kokeiluasetelmaan vaatimiin valmisteluihin tuli yhteensä viisi eri tehtävää, jotka olivat lähtötilanteen kartoitus, vastaanottojärjestelyiden suunnittelu, viestintä, avajaispäivän järjestely sekä palvelukokeiluun liittyvien tavaroiden ja palveluiden hankinnat.

Kuvio 6. Viimeistely kokeilusuunnitelma

5.4 Vastaanottojärjestelyt

Lähtötilanteen kartoituksesta saatiin tärkeää taustatietoa jätteen vastaanottojärjestelyiden eli kokeiluasetelman suunnittelun tueksi. Vastaanotto prosessin suunnittelussa otettiin huomioon nykyiset toimintatavat Turun Ekotorin Rieskalähteentien uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanotossa. Jätteenvastaanotto oli sekä asiakkaan, että Turun Ekotorin

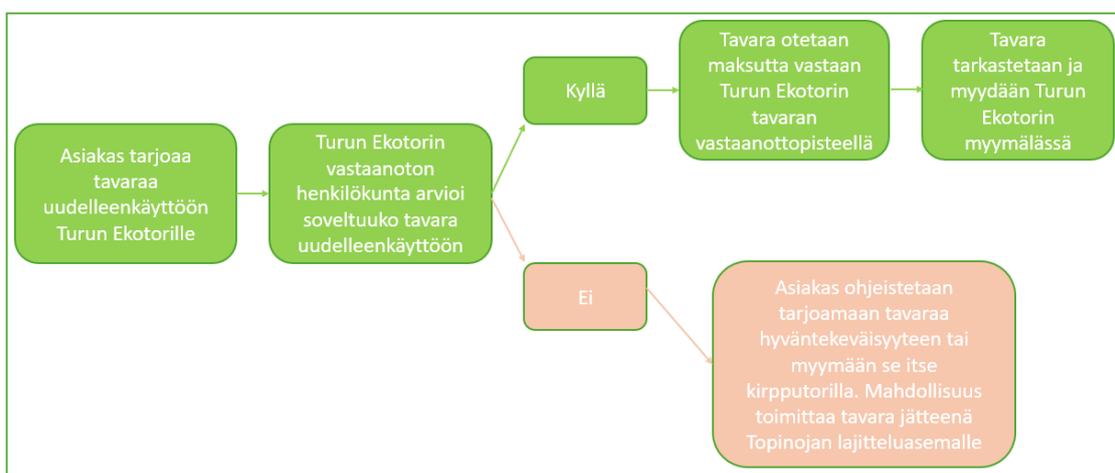
henkilökunnan kannalta luontevaa liittää osaksi Turun Ekotorin uudelleenkäyttöönkelpaavan tavaravastaanottoprosessia, omana prosessinaan.

5.4.1 Jätteenvastaanoton käytännön prosessisuunnittelu

Aiemmin, jos asiakkaan tarjoama tavara ei ole soveltunut Turun Ekotorin vastaanottoon, asiakas on jouduttu ohjaamaan asioimaan Topinojan jätekeskuksen lajitteluasemalla, mikäli hän ei omatoimisesti ole halunnut tarjota tavaraa hyväntekeväisyyteen tai myydä sitä itse esim. kirpputorilla. Jatkossa asiakas voi palvelukokeilun aikana jättää tavaransa jätteenä Turun Ekotorin Rieskalähteentien toimipisteessä olevaan Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n toimittamaan konttiin.

Toiminnan kehittämisen tukena on hyvä käyttää prosessimallinnusmenetelmää, jonka avulla on mahdollista mallintaa tavoiteprosessia ja havainnoida siihen mahdollisesti liittyviä vikoja ja haasteita (Martinsuo & Blomqvist 2010, 3). Palvelukokeilun toimintojen selkeyttämisen ja vaiheistamisen avuksi tehtiin tavaravastaanottoprosessista kolme vaiheittaista prosessikaaviota. Prosessikaavioiden tarkoituksena oli tehdä näkyväksi kokonaisprosessi ja varmistaa, että suunnittelussa tuli huomioitua prosessin kaikki vaiheet ja asiakkaiden kontaktipisteet.

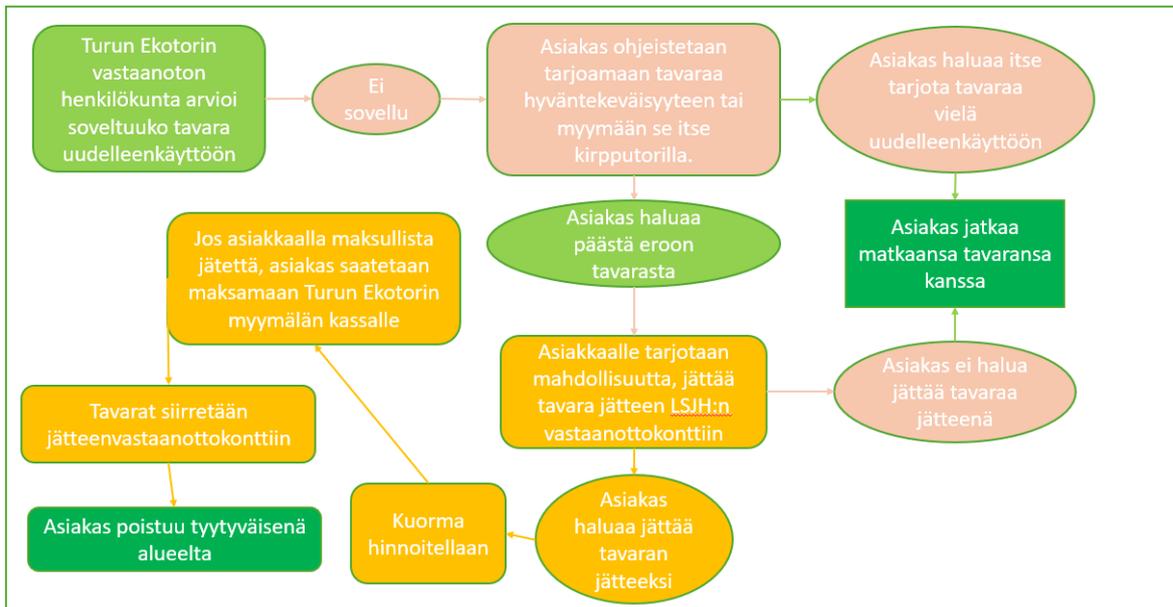
Ensimmäisenä kuvattiin tavaravastaanottoprosessi ennen palvelukokeilua.

Kuvio 7. Prosessikaavio tavaravastaanotosta ennen palvelukokeilua

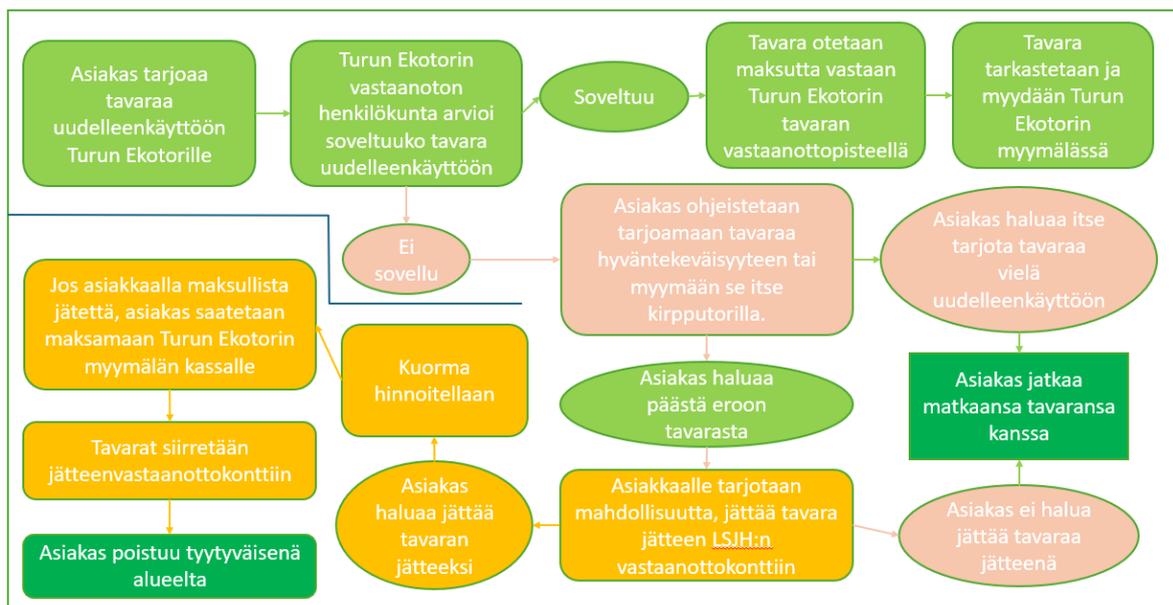
Jätteenvastaanottoprosessista tehtiin alkuperäinen suunnitelma, jonka kanssa jalkauduttiin Turun Ekotorin Rieskalähteentien toimipisteeseen. Alkuperäisen suunnitelmaan tehtiin paikan päällä yksi muutos. Alkujaan oli ajateltu, että asiakas opastetaan tavaravastaanotto-pisteeltä maksamaan kuorman jätemaksu Turun Ekotorin myymälän kassalle ja jätteet olisi saanut laittaa vastaanottokonttiin kuittia vastaan. Tämä koettiin Turun Ekotorin vastaanot-tohenkilökunnan osalta hankalaksi toimintatavaksi. Matka tavaravastaanottopisteeltä

myymälän kassalle on suhteellisen pitkä ja asiakkaan tulee kulkea muun muassa varasto-alueen läpi. Tämän vuoksi alkuperäiseen vastaanottoprosessiin tehtiin muutos, jossa Turun Ekotorin henkilökunta saattaa asiakkaan myymälän kassalle. Tällä tavoin voidaan varmistua siitä, että asiakas ei eksy matkalla kassalle. Samalla voidaan varmistua siitä, että maksu on taksan mukainen ja se on suoritettu asiakkaan toimesta.

Kuvio 8. Lopullinen palvelukokeilun jätteenvastaanotto prosessi

Viimeiseksi tehtiin yhdistetty prosessikuvaus palvelukokeilun vastaanotto prosessista, johon oli yhdistetty sekä tavaravastaanotto-, että jätteenvastaanotto prosessit.

Kuvio 9. Prosessikuvaus palvelukokeilun vastaanotto prosessista

5.4.2 Jätteen vastaanottomaksut

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n jätteenvastaanottomaksut määräytyvät Lounais-Suomen Jätehuoltolautakunnan määrittelemän jätetaksan mukaan. Palvelukokeilun mukainen toiminta on rinnastettavissa lajitteluasematoimintaan tai kiertäviin keräyksiin. (Lounais-Suomen Jätehuoltolautakunta 2023, 3.) Palvelukokeilun vastaanotto on tarkoitettu henkilöauto, henkilöauto + peräkärry tai pakettiautolla toimitettuja kuormia varten, joten vastaanottomaksuissa sovelletaan jätetaksan pienten jäte-erien maksuja (Lounais-Suomen Jätehuoltolautakunta 2023, 12–13). Pienten jäte-erien jätejaekohtainen hinnasto löytyy jätetaksan taulukoista (Lounais-Suomen Jätehuoltolautakunta 2023, taulukko 5.1.2).

Turun Ekotorin Rieskalähteentien vastaanottopisteellä ei ole tarkoitus vastaanottaa kaikkia samoja jätteitä kuin Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n lajitteluasemilla vastaanotetaan. Vastaanottokokeilun ulkopuolelle on rajattu esimerkiksi puutarha- ja rakennusjätteet, joille Turun Ekotorilla ei ole tarjota vastaanottoa. Tämän vuoksi Lounais-Suomen Jätehuoltolautakunnan jätetaksan pienten jäte-erien hinnastosta päätettiin koota voimassa olevasta jätetaksan pienten jäte-erien maksuista, uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanottoon tulevaan jätteenvastaanottopisteelle paremmin soveltuva koontihinnasto. Tehdyn koontihinnaston pohjana toimi Turun Ekotorilta saatu listaus niistä tavaroista, joita heille normaalistikin tarjotaan uudelleenkäyttöön.

Luistimet, monot, sukset	Kirjahyllyt, lipastot, pöydät	Nojatuolit, sohvot
Lautaset, mukit, ruukut	Lasivitriinit, peilit	Runko- ja joustinpatjat
Lastenistuimet	Sängyt	Palapelit, VHS-kasetit

Taulukko 1. Listaus tavaroista, joita Turun Ekotorille tarjotaan uudelleenkäyttöön

Koontihinnastosta pyrittiin tekemään mahdollisimman selkeä, jotta se tukisi Turun Ekotorin henkilökuntaa asiakaspalvelutilanteessa. Lisäksi koontihinnastosta painaa A3-kokoinen alumiinikomposiitille painettu vastaanottomaksut-taulukko (Liite 1) asiakkaita varten, joka on esillä Turun Ekotorin Rieskalähteentien vastaanottopisteellä. Asiakkaat voivat tarvittaessa myös itse tarkistaa siitä tavarakohtaiset jätemaksut.

5.4.3 Kassajärjestelmä

Palvelukokeilun vastaanottojärjestelyiden suunnittelun yhteydessä keskusteltiin myös siitä, miten jätemaksut käytännössä peritään asiakkailta. Vaihtoehtoina oli toimittaa Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n lajitteluaseman kassajärjestelmä laitteineen Turun Ekotorin Rieskalähteentien toimipisteeseen. Tällöin tieto jätemaksuista ohjautuisi suoraan Lounais-

Suomen Jätehuolto Oy:n kirjanpitoon. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että Turun Ekotorilla olisi käytössä kaksi eri kassajärjestelmää samanaikaisesti ja Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n pitäisi toimittaa käteismaksuja varten oma erillinen pohjakassa. Tämän lisäksi käteismaksut pitäisi kuukausittain toimittaa pankkien yösäilöön, josta ne tilitetään Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n tilille. Toinen vaihtoehto oli hyödyntää Turun Ekotorilla käytössä olevaa kassajärjestelmää ja rakentaa sinne oma tuotteisto jätteen vastaanottoa varten. Tällöin jätemaksujen rahaliikenne pitäisi toteuttaa siten, että Turun Ekotori hyvittää jätemaksuista saadut tulot Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle jälkikäteen kuukausittain.

Palvelukokeilu on vuoden mittainen ja tarkoitus on pitää toiminta mahdollisimman yksinkertaisena. Siksi päädyttiin tekemään Turun Ekotorin olemassa olevaan kassajärjestelmään oma tuotteisto jätemaksuja varten. Tehtyä koontihinnastoa oli mahdollista hyödyntää myös kassajärjestelmän tuotteiston tekemisessä. Lopulta Turun Ekotorin kassajärjestelmään tuli 15 uutta tuotetta jätemaksuja varten.

111 sekajäte 1 €	112 sekajäte alkava 200l 3 €	113 karkea sekajäte iso kappalekoko yli 60x60cm 4€
114 lasi (puit.) pieni 60cm 3 €	115 lasi (puit.) iso yli 60cm 7 €	
116 huonekalu pehmustettu pieni 8 €	117 huonekalu pehmustettu keskikoinen 12 €	118 huonekalu pehmustettu iso 24 €
119 astiakeramiikka 1 €	120 astiakeramiikka alkava 200l 4 €	121 tasolasi 1 €
122 loppujäte 1 €	123 loppujäte alkava 200l 5€	
124 maksuton (puujäte) 0€		
125 yritysten palvelumaksu 12 €		

Taulukko 2. Turun Ekotorin kassajärjestelmän jätemaksujen tuotteisto

5.5 Viestintä

5.5.1 Viestinnästä yleisesti

Opinnäytetyössä toteuttavan palvelukokeilun ulkoinen viestintä tulee osaksi koko Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeen viestintää. Palvelukokeilun avajaisia koskevaa

viestintää varten koottiin oma suunnitteluryhmä, jonka tehtävänä oli suunnitella avajaista-
pahtuma ja siihen liittyvät viestintä.

Palvelukokeilussa on tarkoitus kokeilla uutta toimintatapaa. Kyseessä on muutos aiempaan
toimintatapaan ja palvelukokeilun suunnittelussa on tärkeä tiedostaa, että kokeilua tulee
lähestyä sisäisessä viestinnässä muutosjohtamisen näkökulmasta. Ulkoisessa viestinnässä
kyseessä on alueen asukkaille tarkoitettu uusi palvelu ja asiaa lähestytään neuvonnallisesta
näkökulmasta. Tämän vuoksi viestintä jaettiin sisäiseen ja ulkoiseen viestintään palveluko-
keilun suunnitteluvaiheessa.

5.5.2 Sisäinen viestintä

Uuden palvelukokeilun toteuttamisessa on yrityksen sisällä kyse muutoksesta. Muutosjoh-
tamisen yksi tärkeimmistä osa-alueista on viestintä. Tehokkaalla muutosviestinnällä pysty-
tään varmistamaan, että kaikilla osapuolilla on selkeä käsitys muutoksen syistä, tavoitteista
ja aikataulusta. Viestinnällä on myös mahdollista lievittää muutokseen liittyvää epävar-
muutta ja pelkoa, sekä samalla lisätä osapuolten välistä luottamusta ja sitoutumista muu-
tokseen. (Työturvallisuuskeskus 2023.)

Palvelukokeilussa suurin organisaation sisäinen muutos kohdistui Turun Ekotorin Rieska-
lähteentien vastaanottopisteeseen, jossa oli juuri tehty suurempi uudelleenjärjestely tava-
roiden vastaanottojärjestelyihin liittyen. Näiden aiempien uudelleenjärjestelyiden vuoksi Tu-
run Ekotorin työnjohto koki parhaaksi, että he jalkauttavat palvelukokeilun vastaanottopis-
teen henkilökunnalle omien sisäisten toimintatapojensa mukaisesti.

Palvelukokeilusta pidettiin kaksi erillistä perehdytystilaisuutta Turun Ekotorin Rieskaläh-
teentien vastaanottopisteeseen henkilökunnalle. Perehdytystilaisuuksissa käsiteltiin seuraavia
asioita: Lounais-Suomen Jätehuolto Oy ja sen toimintaperiaatteet, palvelukokeilun tarkoitus
ja tavoitteet, miten vastaanottoprosessin on suunniteltu toimivan sekä vastaanotetun jät-
teen hinnoittelukäytännöt. Perehdytystilaisuuksissa tuli muutama tarkentava kysymys hin-
noittelukäytäntöihin liittyen. Perehdytystilaisuuksien jälkeen Turun Ekotorin työjohdolle tul-
leita kysymyksiä käsiteltiin hankkeen Teams-kanavalla sekä hankepalaverissa.

Palvelukokeilun myötä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle tuli uusi palvelupiste ja tämän
vuoksi siitä oli hyvä viestiä laajasti myös organisaation sisäisesti. Sisäisessä viestinnässä
noudatettiin Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n sisäisiä tiedotuskäytäntöjä. Palvelukokeilun
suunnitelma hyväksyttiin Jätteenvastaanotto- ja käsittely -päätoiminnossa. Palvelukokeilu
tuotiin tiedoksi koko organisaatiolle, Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n osatoimintojen väli-
sessä Kipinä-palaverissa sekä yhtiön viikoittaisessa viikkoinfossa. Lisäksi ulkoiset tiedotteet
tuotiin tiedoksi yrityksen intranettiin.

5.5.3 Ulkoinen viestintä

Palvelukokeilun tavoitteena on muun muassa madaltaa ihmisten kynnystä tarjota tavaroita uudelleenkäyttöön, mahdollistamalla tavarasta eroon pääsy myös siinä tapauksessa, kun tavara ei kelpaa enää uudelleenkäyttöön. Palvelukokeilun tarkoituksena ei kuitenkaan ole tehdä uutta lajitteluasemaa, jossa vastaanotetaan pelkkiä jätekuormia. Tämän kiteyttäminen sellaiseen muotoon, että asukkaat ymmärtävät, on viestinnällisesti haastavaa. Ulkoisen viestinnän suunnittelussa päädyttiin korostamaan, että kyseessä on ennen kaikkea uudelleenkäyttöön kelpaavan tavaravastaanottopiste, jossa on mahdollista päästä eroon tavarasta, vaikka se ei kelpaisikaan uudelleenkäyttöön. Samalla viestinnällisesti nähtiin tärkeänä korostaa sitä, että kyseessä on kokeilu, jolla on tiedossa oleva päättymispäivä. Nämä linjaukset lisättiin osaksi Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeen hankeviestintää.

Palvelukonseptin avajaisista päätettiin tehdä oma erillinen mediatiedote, jota työstettiin yhteistyössä sekä Turun Ekotorin, että Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n markkinoinnin ja viestinnän asiantuntijoiden kanssa. Koska kyseessä on Turun Ekotorin vastaanottopiste, päädyttiin viestinnässä siihen, että mediatiedote julkaistiin Turun Ekotorin toimesta ja Lounais-Suomen Jätehuolto Oy jakoi mediatiedotetta omissa sosiaalisen median kanavissaan.

Mediatiedote julkaistiin 20.3.2024 ja se sai paikallismediassa hieman huomioita. Paikallinen kaupunkilehti Aamuset julkaisi mediatiedotteen (Aamuset 2024). Turun Sanomat olivat tehneet oman jutun, johon oli päätynyt muutama asiavirhe. Jutun virheellinen otsikko löytyy kuvasta 2. Turun Sanomien toimittajalle laitettiin korjauspyyntö ja osa virheellisistä tiedoista saatiin korjattua. (Karisalmi 2024.)

Kuva 2. Turun Sanomien jutun 20.3.2024 alkuperäinen otsikko (Karisalmi 2024)

5.6 Avajaispäivän järjestelyt ja avajaiset

Uusi palvelukokeilu päätettiin lanseerata avajaistapahtumalla. Alkujaan avajaistapahtuma oli tarkoitus järjestää WWF:n ilmoittaman vuoden 2024 Suomen luonnonvarojen

ylikulutuspäivänä. Ylikulutuspäivän ajankohdasta ei saatu riittävän ajoissa tietoa, joten avajaispäiväksi valittiin 27.3.2024.

Avajaistapahtuman suunnittelupalaveri pidettiin 22.2.2024, jossa sovittiin avajaistapahtuman sisältö ja jaettiin tehtäville vastuuhenkilöt. Avajaistapahtuma haluttiin pitää pienimuotoisena, joten tilaisuuteen ei järjestetty tarjoilua. Avajaistapahtumassa paikalla oli Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n ympäristöneuvoja, joka jakoi tietoa, Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n ympäristöneuvonnan vuoden 2024 teeman mukaisesti, siitä mitä jätteille tapahtuu sekä antoi yleistä jätehuoltoon liittyvää yleistä neuvontaa. Turun Ekotorin edustaja kertoi avajaistapahtumassa Turun Ekotorin toiminnasta. Tämän lisäksi Turun Ekotorin hankekoordinaattorin oli tarkoitus järjestää avajaistapahtuman aikana kaksi tutustumiskierrosta Turun Ekotorin toimitiloihin.

Avajaistapahtuma järjestettiin 27.3.2024 ja avajaistapahtumassa kävi 28 ihmistä. Avajaistapahtuman osallistujamäärä jäi alhaiseksi todennäköisesti varsinaisen ohjelman tai tarjoilun puutteen takia. Turun Ekotorin toimitilojen kierroksille ei tullut yhtään osallistujaa, joten niitä ei pidetty. Positiivisena merkinä voidaan kuitenkin pitää sitä, että kahdeksan asiakasta hyödynsi uutta jätteen vastaanottopalvelua jo avajaispäivänä.

5.7 Hankinnat

Kyseessä on pienimuotoinen kokeilu, joka pystytään toteuttamaan pääsääntöisesti hankkeen osapuolten resursseilla. Suunnittelun yhteydessä havaittiin kuitenkin kaksi hankintakohdetta, kuljetuspalvelu sekä vuokratontti jätteen vastaanottoa varten. Seuraavissa kappaleissa on kuvattu tehdyt kuljetuspalvelun hankintaprosessi sekä vuokratontin tarjouspyyntöprosessi.

5.7.1 Kuljetuspalvelun hankintaprosessi

Kuljetuskilpailutuksen suunnittelun alussa listattiin hankinnassa huomioitavat asiat. Listaukseen kirjattiin arvio kuljetuspalvelun kokonaiskustannuksista, kuljetuskalustolle asetettavat vaatimukset, urakassa huomioitavat muut yleiset ja laatuvaatimukset sekä hankintatapa.

Laskettu arvio kuljetuspalvelun kokonaiskustannuksista oli noin 2000–2500 €/sopimuskausi, 04/2024–03/2025. Arvio perustui toimeksiantajalla olevaan tietoon kuljetusten yleisestä hintatasosta sekä arvioon sopimuskauden tyhjennysmääristä (25–35 krt/sopimuskausi).

Kuljetuskaluston määrittelyssä huomioitiin laki ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa (1509/2011) siten, että kuljetuskaluston

päästöluokaksi valittiin Euro-6. Euro-6 päästöluokka on hankintahetkellä tehokkain päästöluokka, joka markkinoilla on tarjolla ja siinä on pienemmät enimmäisraja-arvot hiilidioksidille, typenoksideille, hiilivedyille sekä hiukkaspäästöille (Autotuojat ja teollisuus Ry). Päästöluokka vaikuttaa osittain myös energiankulutukseen, mutta myös taloudellisella ajotavalla on oma merkityksensä. On myös muistettava, että taloudellinen ajotapa on myös palveluntarjoajan etu, sillä se tuo kustannussäästöjä. Ajotapa sisältyy tarjouspyynnön liitteessä olevassa sopimusluonnoksen (liite 3) kohdassa 5.1 Kuljetusyhtiön yleiset velvollisuudet olemaan lausekkeeseen:

Kuljetusyhtiön tulee suorittaa tehtävänsä huolellisesti, luotettavasti ja sellaisella ammattitaidolla, jota voidaan edellyttää ammattitaitoiselta ja kokeneelta toimijalta. Kuljetusyhtiö vastaa siitä, että sillä on käytössään riittävä ja ammattitaitoinen henkilökunta laadukkaiden kuljetuspalveluiden tuottamiseksi.

Kuljetuspalvelun hankinnassa ei huomioitu Lakia ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista, sillä kyseessä on pieni EU-kynnysarvot alitettava urakka.

Kuljetuspalvelu kilpailutettiin pienhankintana. Tarjouspyyntö valmisteltiin Cludia-kilpailutusportaalissa ja tarjouspyynnön liitteeksi tehtiin sopimusluonnos (liite 3). Kyseessä oli avoin hankintamenettely ja valintaperusteena halvin tyhjennyshinta €/krt. Asetetut laatuvaatimukset oli määritelty tarjouspyynnössä (liite 2) ja sopimusluonnoksessa (liite 3).

Tarjouspyyntö (liite 2) julkaistiin 19.3.2024. Hankintaa koskevien kysymysten jättöaika oli 22.3.2024 ja määräaikaan mennessä ei tullut yhtään kysymystä. Tarjousten jättämisen määräaika oli 25.3.2024 klo 12.00. Määräaikaan mennessä tuli kaksi tarjousta. Tarjoukset avattiin niin sanotulla kahden kuoren menetelmällä, jossa ensin tarkastettiin tarjousten teknisten vaatimusten täytyminen sekä muut laadulliset tekijät ja vasta tämän jälkeen avattiin hintakuoret ja tehtiin hintavertailu (Valtiovarainministeriö 2017, 183).

Tarjousten tarkastuksen yhteydessä todettiin, että ne täyttävät tarjouspyynnössä asetetut tekniset- ja muut laatuvaatimukset. Tarjousten hintavertailun yhteydessä todettiin, että tarjoukset ovat tiedossa olevan yleisen kuljetushintatason mukaisia, joten tarjousvertailun perusteella tehtiin hankintapäätös. Hankintapäätös lähetettiin tiedoksi kaikille tarjouksen jättäneille yrityksille 25.3.2024.

Ennen sopimusneuvotteluja tarkistettiin tarjouskilpailun voittaneen kuljetusliikkeen tilaaja-vastuulainalaiset tiedot Vastuugroup.fi -sivustolta ja niiden todettiin olevan kunnossa. Lisäksi tarjouskilpailun voittanut kuljetusyhtiö toimitti otteen jätehuoltorekisteristä sekä yhtiön

liikenneluvan tarkistettavaksi, myös näiden todettiin olevan kunnossa. Sopimusneuvottelut pidettiin valitusajan jälkeen 11.4.2024, jonka jälkeen sopimus allekirjoitettiin sähköisesti.

5.7.2 Kontin hankinta

Jätteenvastaanottokontin hankinnan alussa listattiin hankinnassa huomioitavat asiat. Lisätaukseen kirjattiin arvio kontin kokonaiskustannuksista, kontille asetettavat varustevaatimukset sekä hankintatapa.

Kontin hinta-arvio perustui toimeksiantajalla olevaan tietoon vuokratonttien yleisestä hintatasosta. Hinta-arvioiksi sopimuskaudelle, 04/2024–03/2025, oli n. 2000–2300 €. Kontin varustelu oli määritelty lähtötilanteen kartoituksen yhteydessä ja tämän perusteella tarjouspyyntöön määriteltiin kaksiovinen, noin kuusi metriä pitkä, merikontti, jossa on varusteena vaihtolavakiskot, koukkutartunta sekä maahanlaskurullat.

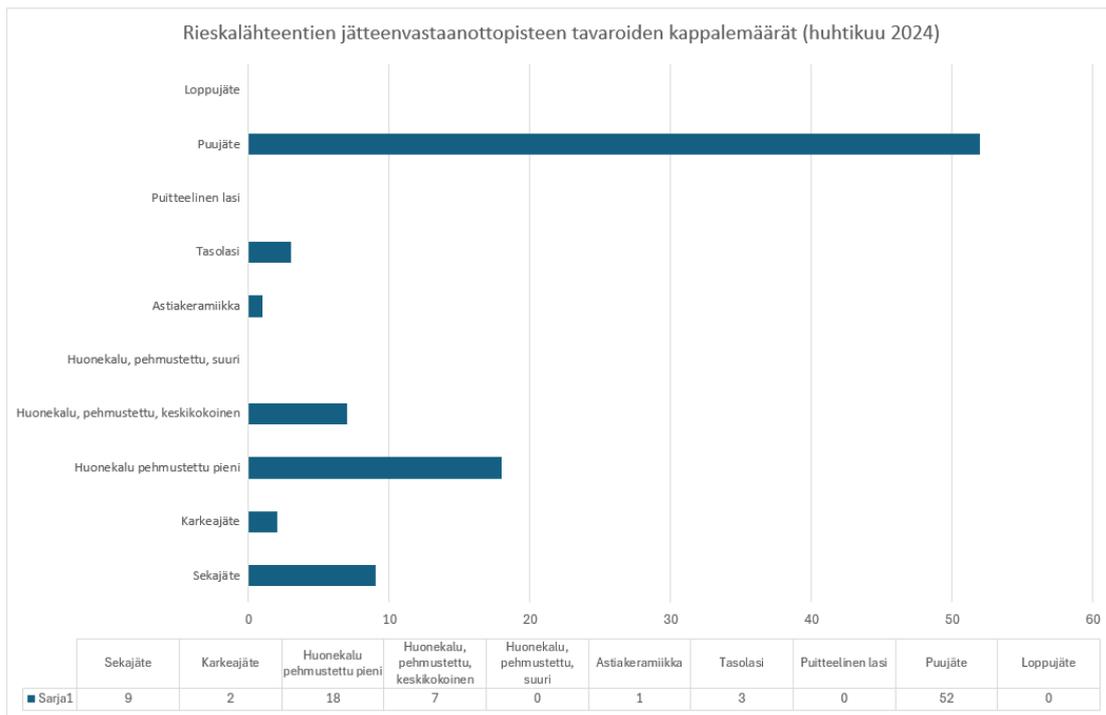
Kyseessä on pienhankinta ja tarjouspyyntö lähetettiin suoraan kolmelle eri kontteja vuokraavalle toimijalle. Tarjoukset saatiin kahdelta eri toimijalta, joista valittiin kokonaiskustannuksiltaan halvin vaihtoehto. Valinnan jälkeen voittaneelle tarjoajalle lähetettiin tilausvahvistus ja hävinneelle tarjoajalle kiitosviesti.

Kontin toimittajalla oli vaikeuksia saada vaihtolavakiskoja ja tämä osaltaan viivästytti kontin toimitusta yli kuukaudella. Tämän vuoksi palvelukokeilu jouduttiin aloittamaan varakonttia apuna käyttäen.

5.8 Huomiot ensimmäisen kuukauden perusteella

Palvelukokeilun ensimmäinen kuukausi sujui asiakasnäkökulmasta hyvin. Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä mahdollisuuteen päästä eroon tavarasta, vaikka se ei kelpaisikaan uudelleenkäyttöön. Turun Ekotorin tavaravastaanottopisteen asiakaspalvelusta on tullut sekä Turun Ekotorille, että Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n palvelunumeroon asiakkailta positiivista palautetta.

Ensimmäisen kuukauden aikana konttiin vastaanotettiin yhteensä 92 esinettä tai tavaraa. Eniten konttiin päätyi puupohjaisia tavaroita, kuten lastulevyisiä kirjahyllyjä ja kirjoituspöytiä, sekä pieniä pehmustettuja huonekaluja, kuten nojatuoleja (kuvio 10). Jätteenvastaanottokontti tyhjennettiin ensimmäisen kerran 18.4.2024 ja kuormapaino oli 2,34 t.

Kuvio 10. Rieskalähteentien jätteen vastaanottopisteen tavaroiden kappalemäärät (huhtikuu 2024)

Palvelukokeilun tarkoituksena on kerätä tietoa, jotta voidaan tehdä tietojohtamisen periaatteiden mukaisia perusteltuja päätöksiä mahdollisista jatkotoimenpiteistä Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeen loppuvaiheessa. Tiedon keräämistä varten oli suunniteltu ne asiat, joita palvelukokeilun aikana on syytä seurata. Jättemääräseuranta saatiin käyntiin heti palvelukokeilun alkuvaiheessa, mutta asiakasmääräseuranta aloitettiin väärinkäsitysten vuoksi vasta 16.4.2024. Ensimmäisen kuukauden perusteella voidaan myös todeta, että seurantoja tarvitsee vielä kehittää, jotta tietoa saadaan kerättyä kattavasti. Palvelukokeilun aikana on todettu jo tarve muun muassa seurata myös niiden asiakkaiden määriä, jotka eivät halua jättää tavaraa jätteeksi Turun Ekotorin vastaanottopisteeseen.

6 Yhteenveto ja pohdinta

Kiertotalouspalveluiden, kuten myös muiden palveluiden, kehittämisen tulisi perustua tietojohdantamiseen periaatteisiin. Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella ja toteuttaa uusi palvelukokeiluasetelma Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n ja Turun Ekotorin Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeen työpaketti 1 tehtävää tiedonkeruuta varten. Kyseessä on uusi palvelukonsepti, josta ei toimeksiantajalla ole aiempaa kokemusta tai tietoa. Tästä syytä palvelukokeilun suunnittelussa hyödynnettiin Kehitä kokeillen -metodia, joka mahdollistaa iteratiivisen kehittämisprosessin, jossa edetään kokeiluista kerätyn tiedon ja oppien kautta kohti käytännön kannalta parasta mahdollista lopputulosta tai toteutustapaa.

Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeessa aiemmin toteutetun kahden palvelukokeilun suunnittelu on ollut vapaamuotoista ja toteutus on kehittynyt tarpeiden mukaisesti. Periaatteessa näiden kokeilujen suunnittelutyössä on noudatettu mukailen Kehitä kokeille -metodin toimintatapoja ja vaihteita ilman, että niitä on kirjattu suunnitelmapohjaan. Kehitä kokeillen -metodin avulla tämän palvelukokeilun suunnittelu ja toteutus oli kokonaisvaltaisempaa ja hallitumpaa. Vaikka Kehitä kokeillen -metodi eroaa perinteisestä suunnitteluun pohjautuvasta kehittämisprosessista, se ei tarkoita, että metodissa ei tehdä lainkaan suunnittelua. Metodin suunnittelutapa on vain käytännönläheisempi ja keskittyy siihen, minkälainen kokeiluasetelma tarvitaan, että saadaan tarvittava tietoa ja mitä palveluasetelman toteuttaminen vaatii.

Palvelukokeilun suunnittelu ja toteutus etenivät nopealla aikataululla. Päätös palvelukokeilun toteuttamisesta tehtiin tammikuun 2024 lopulla, suunnittelutyö aloitettiin helmikuun puolessa välissä ja palvelukokeilun avajaiset pidettiin 25.3.2024. Opinnäytetyössä tehty suunnitelma ja sen pohjalta toteutetut toimenpiteet, saatiin toteutettua reilussa kuukaudessa. Opinnäytetyössä toteutettu palvelukokeilu on suunnitelman mukainen, mutta on kuitenkin todettava, että palvelukokeilun tiedonkeruuta on syytä kehittää, jotta palvelukokeilusta saadaan riittävästi tietoja ja oppeja Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -hankkeen päätöksenteon tueksi.

Kehitä kokeillen -metodi toimi suunnittelu- ja toteutusvaiheessa hyvin. Haasteeksi muodostui kuitenkin se, miten tiedonkeruu saadaan toteutettua hallitusti siten, että sitä on mahdollista hyödyntää. Palvelukokeilun tavaroiden ja jätteiden vastaanotto tapahtuu ulkotiloissa ja vaikka asiakas käy maksamassa jätteet Turun Ekotorin myymälän kassalla, tietoa jää saamatta. Palvelukokeilussa niin sanottua kovaa dataa kerätään Turun Ekotorin kassajärjestelmästä ja erillisissä Excel-taulukoista. Tiedonkeruuta helpottaisi järjestelmä, joka toimisi myös ulkotiloissa ja jotta tiedonkeruu olisi helpompaa.

Asiakkaiden palvelutilanteessa antamat palautteet jäävät helposti vastaanottaneen työntekijän omaksi hiljaiseksi tiedoksi. Tämän hiljaisen tiedon esiin saamiseksi tulisi kehittää toimintatapa, esimerkiksi säännöllinen viikoittainen tai jopa päivittäinen palaveri, jossa vastaanoton henkilökunnalla olisi mahdollisuus aktiivisesti tuoda esille saatuja palautteita ja nämä tulisi myös kirjattua ylös seurantajärjestelmään. Hiljaisen tiedon esille saamiseksi palvelukokeilun aikana tulisi toteuttaa myös Turun Ekotorin Rieskalähteentien vastaanottopisteen asiakkaille suunnattu asiakaskysely.

Lähteet

- Aamuset. 2024. Jätteen syntyä vähentävä Ohituskaista uudelleenkäyttöön -hanke laajenee Turun Ekotorille Rieskalähteentielle. Aamuset. Viitattu 19.5.2024. Saatavissa <https://aamuset.fi/artikkeli/6276910>
- Ackoff, R. L. 1999. Ackoff's Best. New York: John Wiley & Sons.
- Ajoneuvolaki 15.1.2021/82.
- Arvonlisäverolaki 1501/1993.
- Autotuoajat ja teollisuus Ry. Pakokaasupäästöjä koskevat normit EU:ssa. Autotuoajat ja teollisuus ry. Helsinki. Viitattu 20.5.2024. Saatavissa https://www.autotuoajat.fi/uutishuone/autoalan_termistoa/euro-paastoluokat
- Bibas, R., Chateau, J., Lanzi, E. 2021. Policy scenarios for a transition to a more resource efficient and circular economy. OECD Environment Working Papers, No. 169. Pariisi. OECD Publishing.
- Circhubs. 2023. Ohituskaista uudelleenkäyttöön -hanke kutsuu yrityksiä mukaan uudelleenkäytön kehittämiseen Varsinais-Suomessa. Circhubs. Viitattu 5.5.2024. Saatavissa <https://circhubs.fi/ohituskaista-uudelleenkayttöön-hanke-kutsuu-yrityksia-mukaan-uudelleenkaytön-kehittämiseen-varsinais-suomessa/>
- Euroopan komissio. 2021. Euroopan vihreän kehityksen ohjelman toteuttaminen. Euroopan komissio. Viitattu 19.5.2024. Saatavissa https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/delivering-european-green-deal_fi
- Euroopan komissio. 2024. Turvattu tulevaisuus. Euroopan vuoden 2040 ilmastotavoite sekä eteneminen kohti ilmastoneutraaliutta. Euroopan komissio. Viitattu 19.5.2024. Saatavissa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52024DC0063>
- Forslund, T. Grost, A. Briggs, C. Azevedo, D. Smale, R. 2022. Tackling root causes – Halting biodiversity loss through the circular economy. Sitra studies 205. Helsinki: Sitra.
- Hassi, L. Maila, R. Paju, S. 2015. Kehitä kokeillen: organisaation käsikirja. Helsinki: Talentum Pro
- Hilma. 2021. Yleistä julkisista hankinnoista. Mitä ovat julkiset hankinnat? Valtiovarainministeriö. Viitattu 20.5.2024. Saatavissa <https://www.hankintailmoitukset.fi/fi/info/yleista>

Jätelaki 17.6.2021/646.

Kaupallisia kuljetuksia koskeva laki 262/2013.

Kauppalaki 355/1987.

Karisalmi, E. 2024. Rieskalähteen Ekotorille voi tuoda kokeilun aikana tavaroita, vaikka ne eivät sopisikaan myyntiin. Turun Sanomat. Turku. Viitattu 19.5.2024. Saatavissa <https://www.ts.fi/uutiset/6276725>

Kuluttajansuojalaki 38/1978.

Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista 740/2021.

Laki julkisista hankinnoista 1397/2016.

Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä 1233/2006.

Listenmaa, J. 2023. Laita tieto töihin: tiedolla johtamisen käsikirja. Helsinki: Alma Talent.

Lounais-Suomen Jätehuoltolautakunta. 2023. Jätetaksa Lounais-Suomessa 1.1.2024 alkaen. Viitattu 9.5.2024. Saatavissa https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/jate-taksa_lounais-suomessa_1.1.2024.pdf

Lounais-Suomen Jätehuolto-ohjelma. 2023. Kohti kiertotaloutta – Lounais-Suomen Jätehuolto-ohjelma 2023–2028. Viitattu 19.5.2024. Saatavissa https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/jatehuolto-ohjelma_2023-2028.pdf

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy a. Liikkuva lajitteluasema Siira. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy. Viitattu 22.5.2024. Saatavissa <https://lsjh.fi/asukkaat-ja-mokkilaiset/kiertavat-ke- raykset/liikkuva-lajitteluasema-siira/>

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy b. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy – Pienempi kuorma huomiselle. Viitattu 7.4.2024. Saatavissa <https://lsjh.fi/lsjh/>

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy. 2023a. Strategia. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy. Viitattu 19.5.2024. Saatavissa https://lsjh.fi/wp-content/uploads/2023/11/lsjh_strategia_2023.pdf.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy. 2023b. Maailman ympäristöpäivänä kerätään ämpäristömuovia ja avataan uudelleenkäytettävän tavarahan vastaanotto Topinojalla.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy. Viitattu 1.4.2024. Saatavissa <https://lsjh.fi/uutiset/maailman-ymparistopaivana-kerataan-amparistomuovia-ja-avataan-uudelleen kaytettavan-tavarahan-vastaanotto-topinojalla/>

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy. 2023c. Liikkuva lajitteluasema Siira Turun Hirvensalossa. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy. Viitattu 21.5.2024. Saatavissa <https://lsjh.fi/tapahtumat/liikkuva-lajitteluasema-siira-turun-hirvensalossa/>

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy. 2024. Käyttökelpoisen tavaran vastaanotto mukana osassa Siiran pysähdyksiä – Rannikon Siiraan voi piipahtaa myös veneellä. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy. Viitattu 7.4.2024. Saatavissa <https://lsjh.fi/kayttokelpoisen-tavaran-vastaanotto-mukana-osassa-siiran-pysahdyksia-rannikon-siiraan-voi-piipahtaa-myo-veneella/>

Martinsuo, M. & Blomqvist, M. 2010. Prosessien mallintaminen osana toiminnan kehittämistä. Tampere: Tampereen Teknillinen Yliopisto, Teknis-taloudellinen tiedekunta.

Niiniluoto, I. 2023. Mitä tieto on? Suomen Akatemia. Viitattu 11.5.2024. Saatavissa <https://www.aka.fi/tietysti/kysy-tieteesta/mita-on-tieto/>

Terra Vanzant Stern, P. (2020) Lean and Agile Project Management: How to Make Any Project Better, Faster, and More Cost Effective. Second Edition. Oxford: Taylor and Francis.

Tieliikennelaki 729/2018.

Toiskallio, T. 2024. Suomen ylikulutuspäivä on tänään – suomalaiset yksi maailman eniten kuluttavista kansoista. WWF. Viitattu 7.5.2024. Saatavissa: <https://wwf.fi/uutiset/2024/04/suomen-ylikulutuspaiva-on-tanaan-suomalaiset-yksi-maailman-eniten-kuluttavista-kansoista/>

Turun Ekotori a. Turun Kestävän Kehityksen Yhdistys. Turun Kestävän Kehityksen säätiö. Viitattu 7.4.2024. Saatavissa <https://turunekotori.fi/turun-ekotori/saatio>

Turun Ekotori b. Yhteystiedot. Turun Kestävän Kehityksen Yhdistys. Viitattu 8.5.2024. Saatavissa <https://turunekotori.fi/yhteystiedot>

Tuulaniemi, J. 2011. Palvelumuotoilu. Helsinki: Talentum.

Työ- ja elinkeinoministeriö a. Tilaajavastuulla tuetaan työehtojen noudattamista. Työ- ja elinkeinoministeriö. Viitattu 20.5.2024. Saatavissa <https://tem.fi/tilaajavastuu>

Työ- ja elinkeinoministeriö. 2015. Energiatehokkuus julkisissa hankinnoissa. Työ- ja elinkeinoministeriö. Viitattu 20.5.2024. Saatavissa <https://tem.fi/documents/1410877/2795834/Energiatehokkuus+julkisissa+hankinnoissa.pdf/1f3d1ad9-f7a9-4169-95a5-6a96414e9a29/Energiatehokkuus+julkisissa+hankinnoissa.pdf?t=1464697996000>

Työ- ja elinkeinoministeriö. 2024. EU- ja kansalliset kynnysarvot. Työ- ja elinkeinoministeriö. Viitattu 20.5.2024. Saatavissa <https://tem.fi/eu-ja-kansalliset-kynnysarvot>

Työturvallisuuskeskus. 2023. Esihenkilö ja muutosviestintä. Työturvallisuuskeskus. Viitattu 19.5.2024. Saatavissa <https://tkk.fi/wp-content/uploads/2023/10/Esihenkilo-ja-muutosviestinta.pdf>

United Nations Environment Programme. 2024. Global Resources Outlook 2024: Bend the Trend – Pathways to a liveable planet as resource use spikes. International Resource Panel. Nairobi. Viitattu 7.5.2024. Saatavissa: https://www.resourcepanel.org/sites/default/files/documents/document/media/gro24_full_report_1mar_final_for_web.pdf

Valtioneuvosto. 2021. Uusi suunta – Ehdotus kiertotalouden strategiseksi ohjelmaksi. Valtioneuvoston julkaisuja 2021:1. Helsinki. Valtioneuvosto.

Valtiovarainministeriö. 2017. Valtion hankintakäsikirja 2017. Valtiovarainministeriö. Helsinki. Viitattu 20.5.2024. Saatavissa https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80095/29_2017_Valtion_hankintak%C3%A4sikirja_2017.pdf?sequence=5&isAllowed=y

Valtiovarainministeriö. 2023. Julkisten palveluiden kansalais- ja asiakaskokemuksen tietopohjan nykytila. Valtiovarainministeriön julkaisuja 2023/7. Helsinki. Viitattu 20.5.2024. Saatavissa https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164641/VM_2023_7.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Virta, R. 2023. Uudelleenkäyttöön valmisteltavan materiaalin koostumustutkimus. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.

Ympäristöministeriö. 2022. Kierrätyksestä kiertotalouteen – Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2027. Ympäristöministeriö. Helsinki. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163978/YM_2022_13.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Liite 1. Jätteenvastaanottomaksut -taulukko

VASTAANOTTOMAKSUT PIENILLE JÄTE-ERILLE

1.1.2024 ALKAEN

HINNOITTELUKÄYTÄNNÖT

- Maksut perustuvat jätehuoltolautakunnan hyväksymään jätetaksaan.
- Maksut koskevat henkilöautolla, henkilöauton peräkärryllä tai pakettiautolla tuotuja kuormia. Kuoma-autolla toimitetut jäte-erät luetaan suurkuomiksi, jolloin vastaanotto vain Topinojan tai Korvenmäen jätekeskuksissa.
- Maksut sisältävät arvolisäveron 24 %.
- Kuorman vastaanottomaksu määräytyy jätteen laadun sekä tilavuuden tai kappalemäärän mukaan.
- Jätelajierät hinnoitellaan kahdensadan litran välein (€/ alkava 200 l) tai kappaleperusteisesti (€/kpl). Vastaanottohenkilökunta määrittelee jäte-erän tilavuuden silmämääräisesti sen vastaanottohetkellä.
- Kaikkien tilavuusperusteisten maksullisten jätteiden vähimmäisveloitus on 1,00 €/erä. Vähimmäisveloitusta käytetään silloin, kun jätettä on pieni erä, esim. yksi kauppakassillinen.

Kodin jätteet	Maksu	
Puujätteet Esim. Kirjahyllyt, pöydät, TV-tasot, puusängyt	Maksuton vastaanotto	
Poistotekstiili		
Sähkö- ja elektroniikkaromu		
Kodin vaaralliset jätteet , alle 50 kg erät (ei vast. ottoa yrityksiltä peräisin oleville vaarallisille jätteille)		
Maksullinen vastaanotto		
Kappalehinnoitellut jätejakeet		
Huonekalut (pehmustetut)		
<ul style="list-style-type: none"> • Pieni (esim. nojatuolit, alle 100 cm levyiset runko- ja joustinpatjat) • Keskikokoinen (esim. 2–3 istuttavat sohvot, yli 100 cm levyiset runko- ja joustinpatjat) • Suuri ((esim. ≥ neljän istuttavat sohvot ja kulmasohvat sekä jenkkisängyt) 	8,00 €/kpl	12,00 €/kpl
	24,00 €/kpl	
Puiteelliset lasit		
<ul style="list-style-type: none"> • pieni, sivumitta alle 60 cm • suuri, sivumitta yli 60 cm 	3,00 €/kpl	7,00 €/kpl
Esim. Kirjahyllyjen lasiovet		
Tilavuushinnoitellut jätejakeet		
Astiakeramiikka	4,00 €/ alkava 200 l	20 €/m ³
Esim. Lautaset, mikit, ruukut (myös saviastiat)		
Sekajäte , kappalekoko alle 60 * 60 cm	3,00 €/alkava 200 l	15 €/m ³
Esim. Luistimet, monot, kirjat, palapelit, lastenistuimet, VHS-kasetit		
Suurikokoinen sekajäte , kappalekoko yli 60 * 60 cm (karkeajäte)	4,00 €/alkava 200 l	20 €/m ³
Esim. Isot ja jousettomat patjat, muoviset puutarhakarusteet, sukset, matot		
Puhdas tasolasi , ei saa sisältää muita jätteitä	2,00 €/alkava 200 l	10,00 €/m ³
Esim. Pöydissä olevat irtolasit		
Loppujäte	5,00 €/alkava 200 l	25,00 €/m ³
Esim. peilit, maitolasi ja lasiesineet		
Muut maksut		
Palvelumaksu	12,00 €/krt	
Maksullista jätettä tuovilta muilta kuin kotitalousasiakkailta veloitetaan vastaanotossa kuormakohtainen palvelumaksu.		

Pienempi kuorma huomiselle.

Liite 2. Kuljetuspalveluiden tarjouspyyntö

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy
503234 / Kuljetuspalvelu Turun Ekotorin Rieskalähteentien toimipisteeltä Topinojan
jätekeskukseen
Pienhankinta
Päiväys 19.3.2024

Sivu 1/3

503234 / Kuljetuspalvelu Turun Ekotorin Rieskalähteentien toimipisteeltä Topinojan jätekeskukseen Tarjouspyyntö

Organisaation perustiedot

Organisaation nimi
Lounais-Suomen Jätehuolto Oy

Y-tunnus
1868393-8

Yhteyshenkilö
Marko Kokkonen

Postiosoite
Kuormakatu 17

Postinumero
20380

Postitoimipaikka
Turku

Maa
Suomi

Puhelin
+207 282180

Sähköpostiosoite
marko.kokkonen@lsjh.fi

WWW-osoite
<https://www.lsjh.fi>

Hankinnan perustiedot

Hankinnan nimi
Kuljetuspalvelu Turun Ekotorin Rieskalähteentien toimipisteeltä Topinojan jätekeskukseen

Hankinnan tunnistenumero
503234

Liite 2. Kuljetuspalveluiden tarjouspyyntö

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy
503234 / Kuljetuspalvelu Turun Ekotorin Rieskalähteentien toimipisteeltä Topinojan
jätekeskukseen
Pienhankinta
Päiväys 19.3.2024

Sivu 2/3

Hankinnan kuvaus

Lounais-Suomen jätehuolto Oy:llä (Tilaja) on käynnissä Turun Ekotorin kanssa Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -yhteishanke, jonka tarkoituksena on kokeilla erilaisia palveluja, joilla käyttökelpoisen tavaran päätymistä jätteeksi voidaan vähentää. Osana Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -yhteishanketta on päätetty tehdä kokeilu, jossa jätteen vastaanottopiste viedään osaksi uudelleenkäyttöön kelpaavaan tavaran vastaanottoa. Tavoitteena on madaltaa asukkaiden kynnystä tarjota tavaroita uudelleenkäyttöön. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Tilaja toimittaa kontin Turun Ekotorin Rieskalähteen toimipisteeseen, johon asukkaat voivat halutessaan jättää tavarat jätteenä, alueellisen jätetaksan pienerähinnaston mukaisesti.

Lounais-Suomen jätehuolto Oy pyytää tarjoutua kontin Tyhjennyspalvelusta Turun Ekotorin Rieskalähteentien toimipisteeltä Topinojan jätekeskukseen.

Sopimusaika: 10.4.2024 – 31.3.2025.

Kuljetuspalvelu suoritetaan yksikköhintaurakkana, jossa yksikkönä on keräysvälineen tyhjennyskerta.

Tarkemmat tiedot löytyvät liitteenä olevasta sopimusluonnoksesta.

Tarjousvertailun voittaa alhaisin yksikköhinta. Laatuvaatimukset on huomioitu tarjouspyynnön liitteenä olevassa sopimusluonnoksessa.

Hankintalaji
Palvelut

Hankintamenettely
Avoin menettely

Lisätietokysymysten määräaika
22.3.2024 9:00

Tarjousten jättämisen määräaika
25.3.2024 12:00

Tarjouksen voimassaoloaika
30.4.2024

Hankinnan kohde

Tarjouksen valintaperuste
Halvin hinta
Hankinnan pääasiallinen toteutuspaikka
FI1C1-Varsinais-Suomi
Kohteet

1. Keräysvälineen kuljetuspalvelu Turun Ekotorin Rieskalähteentieltä LSJH:n Topinojan jätekeskukseen. Toiminta on Tilajalle uusi, ilmoitettu tyhjennysmäärä on arvio ja korkeintaan suuntaa-antavan. Tyhjennysmäärä voi olla ilmoitettua suurempi tai pienempi. Ilmoitettu ei ole Tilajaa sitova.

Hankittava määrä: 30kpl EUR/kpl

Liitteet ja linkit

Liitteet

Liite 1 Sopimusluonnos Rieskalähteentien karkeajätekontin tyhjennys Topinojan jätekeskukseen.pdf
Liite 2 Urakassa käytettävästä kalustosta.pdf

Liite 2. Kuljetuspalveluiden tarjouspyyntö

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy
503234 / Kuljetuspalvelu Turun Ekotorin Rieskalähteentien toimipisteeltä Topinojan
jätekeskukseen
Pienhankinta
Päiväys 19.3.2024

Sivu 3/3

Tarjousliitteet

Tarjoaja sitoutuu täyttämään Tilajavastuulain mukaiset velvoitteet

Liitteisiin liittyvää lisätietoa

Tarjouksen tekijän on vastattava kaikkiin kysymyksiin ja liitettävä pyydetty asiakirjat ja selvitykset tarjoukseen. Mikäli tarjoaja ei anna pyydettyjä selvityksiä tai tarjoajaa koskevat vaatimukset eivät täyty, tarjous hylätään.

Tarjoajan tulee täyttää tilajavastuulaissa tarjoajalle asetetut vaatimukset. Tilaja tulee tarkastamaan voittaneen tarjoajan tilajavastuutiedot vastuugroup.fi -sivustolta. Mikäli voittaneen tarjoajan tietoja ei löydy palvelusta, ne tulee toimittaa tilajalle tarkastettavaksi kahden arkipäivän sisällä hankintapäätöksestä ja niiden tulee olla alle kolme kuukautta vanhoja.

Urakoitsijan tulee toimittaa mahdolliselta aliurakoitsijoilta samanlainen selvitys kuin siltä itseltään vaaditaan. Määräys tästä on sisällytettävä aliurakoita koskeviin tarjouspyyntöihin.

Pyydettyvät liitteet

Nimi	Pakollinen
Selvitys urakassa käytettävästä kalustosta (Täytä tarjouspyynnön liite 2 Tiedot urakassa käytettävästä kalustosta, ajoneuvokohtaisesti)	Pakollinen
Selvitys urakassa käytettävästä aliurakoitsijasta/aliurakoitsijasta	Ei

Yleiset kriteerit

Nimi	Tyyppi	Pakollinen
Tarjoajalla on kuljetuspalvelun toteuttamiseksi vaadittavat liikenneluvat ja liikennevakuutukset viimeistään 10.4.2024.	kyllä/ei	"Kyllä" vaaditaan
Tarjoaja on merkitty jätehuoltorekisteriin ja on oikeutettu suorittamaan jätteiden kuljetusta viimeistään 10.4.2024. Jätehuoltorekisterin mukaan tulee olla oikeus kuljettaa seuraavaa jätettä: Lajiteltava jäte ja karkeajäte (EWC 20 03 07 Suurikokoiset esineet)	kyllä/ei	"Kyllä" vaaditaan

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy
Kuormakatu 17
20380 Turku
1868393-8

Puhelin +358 20047470
Sähköpostiosoite hankinnat@lsjh.fi
Internet https://www.lsjh.fi

Liite 3. Kuljetusten tarjouspyynnön liite 1: Sopimusluonnos Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Karkeajätekontin Tyhjennyksestä Topinojan Jätekeskukseen

Sopimusluonnos

1 (11)

19.3.2024

**SOPIMUS LOUNAIS-SUOMEN JÄTEHUOLTO OY:N
KARKEAJÄTEKONTIN TYHJENNYKSESTÄ TOPINOJAN
JÄTEKESKUKSEEN**

Lounais-Suomen jätehuolto Oy:n

ja

Xxxx Xxxx

välillä

Liite 3. Kuljetusten tarjouspyynnön liite 1: Sopimusluonnos Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Karkeajätekontin Tyhjennyksestä Topinojan Jätekeskukseen

Sopimusluonnos

2 (11)

19.3.2024

1 Sopijapuolet

Tämän kuljetussopimuksen (jäljempänä "**Sopimus**") osapuolet ovat Lounais-Suomen Jätehuolto Oy, joka vastaa Sopimuksessa määrätystä Tilaaajan velvoitteista:

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy
Kuormakatu 17
20380 Turku
y-tunnus 1868393-8

Edellä mainittu jäljempänä "**Tilaaaja**".

sekä

nimi
katuosoite
Postinumero ja postitoimipaikka
y-tunnus

Edellä mainittu jäljempänä "**Kuljetusyhtiö**".

Tilaaaja ja Kuljetusyhtiö jäljempänä yhdessä "**Osapuolet**" ja erikseen "**Osapuoli**".

2 Sopimuksen tausta ja kohde

Tilaaaja on 18 kunnan omistama yhtiö, joka huolehtii Lounais-Suomen alueella osakaskuntiansa puolesta jätelaissa kunnille säädettyistä palvelutehtävistä.

Tilaaajalla on käynnissä Turun Ekotorin kanssa Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -yhteishanke, jonka tarkoituksena on kokeilla erilaisia palveluja, joilla käyttökelpoisen tavaran päätymistä jätteeksi voidaan vähentää. Osana Ohituskaista Uudelleenkäyttöön -yhteishanketta on päätetty tehdä kokeilu, jossa

jätteen vastaanottopiste viedään osaksi uudelleenkäyttöön kelpaavaan tavaran vastaanottoa. Tavoitteena on madaltaa asukkaiden kynnystä tarjota tavaroita uudelleenkäyttöön. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Tilaaaja toimittaa kontin Turun Ekotorin Rieskalähteen toimipisteeseen, johon asukkaat voivat halutessaan jättää tavarat jätteenä, alueellisen jätetaksan pienerähinnaston mukaisesti.

Jäljellä olevat tavarat ja kontin Rieskalähteen mukaisesti Tilaaajan ja Tilajätekeskuksen karkeajätekentälle.

kuljetuksen Omistusoikeus Jätteeseen ei siirry tämän Sopimuksen perusteella Kuljetusyhtiölle, vaan omistusoikeus säilyy Tilaaajalla Kuljetuspalvelun aikana ja Kuljetusyhtiö kuljettaa Jätettä Tilaaajan lukuun. Kuljettajan tulee huolehtia ajoneuvolain (11.12.2002/1090) ja tieliikennelain (10.8.2018/729) mukaisista vastuista ja velvollisuuksista kuljetuksen, kuorman ja sen varmistuksen turvallisuudesta. Vastuu jätteiden kuljettamisesta siirtyy kuljettajalle kuljetuksen ajaksi yleisen siirtoasiakirjakäytännön mukaisesti.

Liite 3. Kuljetusten tarjouspyynnön liite 1: Sopimusluonnos Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Karkeajätekontin Tyhjennyksestä Topinojan Jätekeskukseen

Sopimusluonnos

3 (11)

19.3.2024

[Tähän sopimusluonnokseen voidaan tehdä valitun tarjoajan kanssa käytävissä sopimusneuvotteluissa vain vähäisiä, lähinnä teknisluonteisia muutoksia, jotka eivät merkitse julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä kiellettyjä olennaisia sopimusmuutoksia]

3 Määritelmät

Jäte on asumisessa syntyvää, uudelleenkäyttöön kelpaamatonta, sekalaista jätettä.

Keräysväline on kontti (p. n. 6000 mm, l n. 2500 mm), joka on varustettu koukkutartunnalla ja vaihtolavakiskoilla.

Kuljetusmaksu on vastike, jonka Tilaaaja maksaa Kuljetusyhtiölle tämän Sopimuksen mukaisesta Kuljetuspalvelusta. Kuljetusmaksu sisältää kaikki toiminnasta aiheutuvat kustannukset.

Noutopaikka on Turun Ekotorin Rieskalähteentien toimipiste, Rieskalähteentie 74, Turku. Avoinna Ma-pe 9–19 sekä la - su 11–16.

Vastaanottoaika on Tilaaajan Topinojan jätekeskus, Pitkäsaarenkatu 7, Turku. Avoinna ma - pe 6.30–21.00.

Sopimuksen Arvo on xxxx euroa.

4 Urakassa noudatettavat asiakirjat

Urakassa noudatettavat asiakirjat:

- Tämä sopimus liitteineen
- Tarjous

Asiakirjojen määräysten keskinäinen pätevyysjärjestys on edellä oleva. Sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan siten, että yhdessäkin asiakirjassa annettu urakkaan liittyvä määräys katsotaan päteväksi, vaikka se puuttuisi muista sopimusasiakirjoista.

5 Osapuolten velvoitteet

5.1 Kuljetusyhtiön yleiset velvollisuudet

Kuljetusyhtiön tulee suorittaa tehtävänsä huolellisesti, luotettavasti ja sellaisella ammattitaidolla, jota voidaan edellyttää ammattitaitoiselta ja kokeneelta toimijalta. Kuljetusyhtiö vastaa siitä, että sillä on käytössään riittävä ja ammattitaitoinen henkilökunta laadukkaiden kuljetuspalveluiden tuottamiseksi.

Kuljetusyhtiö on ilmoitusvelvollinen Tilaaajalle huomaamistaan puutteista, muutostarpeista ja muista palveluun vaikuttavista huomioista.

~~Kuljetusyhtiö~~ on välittömästi ilmoitettava Tilaaajalle turvallisuushavainnoista, tapaturmasta, läheltä piti -tilanteesta tai muusta vahingosta. Ilmoituksessa tulee olla mukana tapahtuman ajankohta (pvm, kellonaika) lisäksi vapaamuotoinen kuvaus tapahtuneesta sekä mahdolliset kuvat tapahtuneista vahingoista sekä selvitys siitä, mitä toimenpiteitä Kuljetusyhtiö tekee/on tehnyt vastaavien tapausten ehkäisemiseksi.

Liite 3. Kuljetusten tarjouspyynnön liite 1: Sopimusluonnos Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Karkeajätekontin Tyhjennyksestä Topinojan Jätekeskukseen

Sopimusluonnos

4 (11)

19.3.2024

5.2 Tilaaajan myötävaikutusvelvollisuus

Tilaaaja vastaa siitä, että Tilaaajan vastuulla olevat tehtävät suoritetaan Sopimuksen mukaisesti.

Tilaaajan on annettava Kuljetusyhtiölle riittävät ja oikeat tiedot Kuljetuspalvelun tuottamista varten.

5.3 Osapuolten yhteistyövelvoite

Tilaaaja ja Kuljetusyhtiö sitoutuvat tekemään yhteistyötä ja myötävaikuttamaan omalta osaltaan tämän Sopimuksen mukaisen, virheettömän Kuljetuspalvelun toteuttamiseksi.

Mikäli Osapuoli havaitsee Sopimuksen toteuttamisessa ongelmia tai puutteita, se on velvollinen ilmoittamaan tästä toiselle osapuolelle viipymättä ongelman tai puutteen havaittuaan. Osapuolet sitoutuvat parhaansa mukaan etsimään yhdessä ratkaisua havaittuun ongelmaan tai puutteeseen.

Mikäli näin ei saada Osapuolten kesken ongelmaa tai puutetta poistettua, Osapuolella on oikeus saattaa asia välimiesmenettelyssä ratkaistavaksi Sopimuksen kohdan 12 mukaisesti.

5.4 Kuljetuspalvelun kuvaus

5.4.1 Kuljetuspalvelu

Jäte on kunnanvastuulle kuuluvaa, asumisessa syntyvää jätettä. Keräysväline tyhjenetään voimassa olevia kunnan jätehuolto- ja ympäristösuojelumääräyksiä noudattaen.

Tyhjennyksestä ilmoitetaan Noutopaikalta erikseen. Kuljetusyhtiö noutaa mukaisesti Keräysvälineen Noutopaikasta kuljetukseen, käy tyhjentämässä sen Vastaanottoaikaan sekä palauttaa sen Noutopaikkaan sekä suorittaa tarvittavat paikalleen asennustyöt.

Kuljetusyhtiö vastaa siitä, että Kuljetuspalvelu suoritetaan asianmukaisella tavalla ja Tilaaajan ohjeita noudattaen. Tähän Sopimukseen kuulumattoman jätteen kuljetus samassa kuljetuksessa on kielletty. Kuljetusyhtiö vastaa siitä, että Jätteen määrä ja paino pysyvät mahdollisimman muuttumattomina Kuljetuspalvelun toteuttamisen aikana.

Kuorma puretaan Kuljetusyhtiön toimesta Vastaanottoaikaan. Kuljetusyhtiö on vastuussa siitä, että kuormien purku tapahtuu Vastaanottoaikaan vaatimusten mukaisesti.

Tilaaaja vastaa mahdollisten jäätyneiden kuormien irrottamiseen avuksi tarvittavan konetyön kustannuksista.

5.4.2 Keräysväline

Kuljetuspalvelussa käytettävä keräysväline on Tilaaajan vuokraama. Keräysväline on varustettu takarullilla, koukkulavavarusteilla sekä avautuvilla takaovilla.

Kuljetusyhtiön tulee ilmoittaa Tilaaajalle välittömästi, mikäli Keräysvälineessä tai sen kunnossa havaitaan puutteita.

Liite 3. Kuljetusten tarjouspyynnön liite 1: Sopimusluonnos Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Karkeajätekontin Tyhjennyksestä Topinojan Jätekeskukseen

Sopimusluonnos

5 (11)

19.3.2024

5.4.3 Tyhjennysajat

Keräysvälineen tyhjennyksen tulee tapahtua yhden (1) arkipäivän sisällä tilauksesta. Mikäli tyhjennys viivästyy huomattavasti määritellystä tyhjennysajasta, tilaaja voi käyttää toista kuljetusurakoitsijaa Kuljetusyhtiön laskuun.

5.4.4 Lisätyöt

Mikäli jätteen syntyminen Keräysvälineen ympärille on aiheutunut Kuljetusyhtiön tarjoaman Kuljetuspalvelun viivästymisestä, tulee Kuljetusyhtiön Keräysvälineen palautuksen jälkeen siivota irtojäte Keräysvälineeseen.

5.4.5 Kuormien punnitukset

Vastaanotto paikassa, kuljetuskalusto punnitaan ajoneuvovaa'alla jäteajakohtaisesti sisään tullessa ja pois lähtiessä MaterialPort -vaakaohjelmaa käyttäen.

Kuljetettavasta jätteestä syntyy järjestelmään tarvittavat siirtoasiakirjat sähköisessä muodossa. Kuljetusyhtiö perehdytetään Tilaajan toimesta MaterialPort -vaakaohjelman käyttöön.

5.5 Vakuutukset ja luvat

Vakuutukset

Kuljetusyhtiö vastaa siitä, että Kuljetusyhtiöllä sekä soveltuvilta osin mahdollisilla alihankkijoilla on ~~voimassa~~ toiminnalle tavanomainen ja kattava vakuutusturva, joka sisältää mm. vastuuvakuutuksen sekä kuljetusta koskevan vakuutusturvan. Edellä mainittujen vakuutusten on oltava voimassa koko sopimuskauden ajan sekä vähintään kaksi (2) kuukautta sen kuukauden päättymisestä lukien, kun tämän Sopimuksen mukaiset kuljetukset ovat päättyneet. Toiminnan vastuuvakuutuksen todentava vakuutuskirja tai -todistus on esitettävä Tilaajalle ennen tämän Sopimuksen mukaisten kuljetusten alkamista. Muut vakuutusasiakirjat on esitettävä Tilaajalle pyydettäessä.

Luvat

Kuljetusyhtiöllä tai sen alihankkijana toimivalla Jätteen Kuljetuspalvelusta vastaavalla yrityksellä tulee olla voimassa oleva tavaraliikenteen liikennelupa sekä lupa jätteen kuljetukseen. Kuljetusyhtiö on velvollinen antamaan Tilaajalle selvityksen Jätteen kuljetukseen oikeuttavista luvista ja jätehuoltorekisteriin merkitsemisestä ennen kuljetusten alkamista.

5.6 Kuljetuskalusto

~~Kuljetuspalvelussa~~ käytettävän kuljetuskaluston tulee täyttää vähintään Euro 6 Kuljetusyhtiö ilmoittaa Tilaajalle Kuljetuspalvelussa käytettävät ajoneuvot sekä niiden rekisterinumerot, Euro-luokitus ja kantavuustiedot Sopimusneuvotteluiden yhteydessä.

~~Kuljetusyhtiön~~ tulee pitää kuljetuskalustonsa lainsäädännön edellyttämässä kunnossa työturvallisuuslainsäädäntö ja polttoaineiden viranomaisvaatimukset) ja vastata siitä, ettei kalustosta aiheudu nestevuotoja.

Liite 3. Kuljetusten tarjouspyynnön liite 1: Sopimusluonnos Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Karkeajätekontin Tyhjennyksestä Topinojan Jätekeskukseen

Sopimusluonnos

6 (11)

19.3.2024

Jos kuljetuskalustoa uusitaan Kuljetuspalvelun aikana, niin Kuljetusyhtiön tulee ilmoittaa niistä Tilaajalle viipymättä. Uuden kaluston on täytettävä samat tämän Sopimuksen vaatimukset kuin alkuperäisen kuljetuskaluston.

Käytettävässä kalustossa tulee olla öljyvahinkojen torjunta- ja siivousvälineet sekä puhelin, josta kuljettajan tavoittaa.

Kuljetusyhtiöllä tulee olla varakalusto häiriötilanteiden, kuten kuljetuskaluston rikkoutumisen, varalta. Varakaluston on täytettävä samat tämän Sopimuksen vaatimukset kuin varsinaisen kuljetuskaluston. Tilaajalla on oikeus pyytää Kuljetusyhtiöltä selvitystä toimintavarmuudesta Sopimuskauden aikana.

Kuljetusyhtiö vastaa kuljetuskaluston sopivuudesta Keräysvälineen kuljettamiseen voimassa olevan

lainsäädännön mukaisesti. Jos kuljetuskalusto on sellainen, että siitä aiheutuu (10.8.2018/729) 110 § määritetty vaihtokuormatilan peräilytys, Kuljetusyhtiö vastaa keräysvälineen lakisäätöistä merkinnöistä kuljetuksen aikana.

5.7 Kuljettajat

Kuljetuspalvelun toteuttamiseen osallistuvan henkilöstön on perehdyttävä Tilaajan ohjeistukseen ennen Kuljetuspalvelun aloittamista sekä varmistettava MaterialPort-tunnuksien toimivuus.

Kuljetuspalvelun toteuttamiseen osallistuvan henkilöstön on käytettävä Noutopaikan ja Vastaanottoaikan alueella turvajalkineita ja huomiovaatetusta sekä valokuvalla varustettua henkilökorttia. Lisäksi kuljettajalta vaadittavat ammattipätevyudet on oltava voimassa.

5.8 Alihankinnan käyttö

Kuljetusyhtiöllä on oikeus antaa Kuljetuspalvelu tai osa siitä nimeämänsä alihankkijan toteutettavaksi. Kuljetusyhtiö vastaa ja on velvollinen huolehtimaan siitä, että alihankkija täyttää kaikki Kuljetusyhtiölle asetetut vaatimukset. Kuljetusyhtiö vastaa alihankkijansa toiminnasta kuten omastaan.

Kuljetuspalvelun toteuttamisessa käytettävät alihankkijat on lueteltu Sopimuksen liitteessä 1.

Kesken sopimuskauden nimettävät uudet alihankkijat tulee hyväksyttävä Tilaajalla etukäteen. Tilaajalla on oikeus olla hyväksymättä uusia alihankkijoita vain perustellusta syystä.

5.9 Tilaajavastuulain mukaiset velvoitteet

Sopimukseen sovelletaan lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (tilaajavastuulaki, 1233/2006). Kuljetusyhtiö vastaa tilaajavastuulain mukaisten velvoitteiden täyttämistä käyttämiensä alihankkijoiden osalta. Kuljetusyhtiön on tällöin velvollinen toimittamaan tilaajavastuulain tarkoitetut selvitykset laissa määritellyin aikaväleihin myös alihankkijoistaan.

Kuljetusyhtiön ja sen alihankkijoiden, joiden sijoittumismaa on Suomi tai Viro, tulee olla liittynyt vastuugroup.fi -palveluun.

Liite 3. Kuljetusten tarjouspyynnön liite 1: Sopimusluonnos Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Karkeajätekontin Tyhjennyksestä Topinojan Jätekeskukseen

Sopimusluonnos

7 (11)

19.3.2024

6 Kuljetusmaksu ja laskutus

Tilaja maksaa Kuljetusyhtiölle Kuljetuspalvelun tuottamisesta maksettavan Kuljetusmaksun yksikköhintojen ja hyväksytyjen suoritteiden mukaisesti.

Kuljetuspalvelu suoritetaan yksikköhintaurakkana, jossa yksikkönä on keräysvälineen tyhjennyskerta.

Yksikköhinta on x €/tyhjennyskerta

Annettu yksikköhinta sisältää kaikki toiminnasta aiheutuvat kulut. Tilaja ei hyväksy laskutuslisää.

Hintaan lisätään kulloinkin voimassa oleva arvonlisävero.

Kuljetusyhtiö laskuttaa Kuljetusmaksun Tilaaljalta jälkikäteen kerran kuukaudessa hyväksytyjen suoritteiden mukaisesti. Tilaja on velvollinen ilmoittamaan Kuljetusyhtiölle, mikäli havaitsee laskutusaineistoissa poikkeamia kuljetussuoritteisiin. Havaitut poikkeamat korjataan seuraavassa laskutusjaksossa.

Kuljetusyhtiö vastaa omasta toiminnasta johtuvasta nouto- ja kuormanpurkualueen siivouskustannuksista sekä Nouto- että Vastaanottoaikassa.

Laskutustiedot

Sähköiset ostolaskut

OVT-tunnus: 003718683938

Välittäjä: Maventa

Välittäjän tunnus: 003721291126

Välittäjä-tunnus pankkiverkosta lähetettäessä: DABAFIHH

y-tunnus: 1868393-8

Laskut sähköpostilla

Voitte lähettää PDF-formaatissa olevia laskuja sähköpostilla seuraavilla ohjeilla.

PDF-muotoiset laskut voi lähettää osoitteella 18683938@scan.netvisor.fi

Laskut paperilla

Mikäli ette pysty lähettämään laskuja sähköisesti tai sähköpostilla, pyydämme toimittamaan paperiset ostolaskut osoitteella:

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy

18683938

PL 100

80020 Kollektor Scan

Viite: Kokkonen/Ohituskaisa uudelleenkäyttöön Rieskalähteentie

Maksuaika on 30 päivää.

Liite 3. Kuljetusten tarjouspyynnön liite 1: Sopimusluonnos Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Karkeajätekontin Tyhjennyksestä Topinojan Jätekeskukseen

Sopimusluonnos

8 (11)

19.3.2024

7 Ilmoitukset ja Osapuolten yhteyshenkilöt

Tähän Sopimukseen perustuvat ilmoitukset tulee toimittaa seuraavasti.

Tilajalle:

Sopimusasiat
Tuotantojohtaja Jyri Metsänranta
02 726 6850
jyri.metsanranta@lsjh.fi

Käytännön järjestelyt

Materiaalipäällikkö Marko Kokkonen
020 728 2180
Marko.kokkonen@lsjh.fi

Kuljetusyhtiölle:

Sopimusasiat
Nimi
Puhelinnumero
sähköposti
Käytännön järjestelyt
Nimi
Puhelinnumero
sähköposti

Muut yhteyshenkilöt kirjataan erilliseen sopimusneuvottelumuistioon.

8 Sopimusrikkomukset ja niiden seuraukset

8.1 Ylivoimainen este

Sopijapuolet pyrkivät ylivoimaisen esteen aikana täyttämään tämän Sopimuksen mukaiset veloitteensa kaikilta niiltä osin, kuin ylivoimaisen esteen aikana on mahdollista ja noudattamaan olemassa olevia käytäntöjä ja viranomaisten määräyksiä.

Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan tämän Sopimuksen voimaantulon jälkeen ilmennyt Osapuolista riippumaton ja ennalta arvaamaton tapahtuma, joka estää Sopimukseen perustuvien veloitteiden täyttämisen. Tällaiseksi tapahtumaksi voidaan katsoa muun muassa jätteen toimittamista tai Osapuolen veloitteiden täyttämistä estävä tai rajoittava lakko, saarto, työsulku tai puolustustilalaissa (1083/1991, muutoksineen) tarkoitettu puolustustila tai valmiuslaissa (1552/2011, muutoksineen) tarkoitettu poikkeusolo, tulipalo tai muut näitä vastaavat syyt. Ylivoimaiseen esteeseen vetoavan on ilmoitettava välittömästi toiselle Osapuolelle tällaisen esteen ilmaantumisesta, sen laadusta ja arvioidusta kestosta ja päättymisestä.

Osapuolet sopivat nimenomaisesti, että viranomaisen tai tuomioistuimen antama määräys tai muu päätös, joka vaikuttaa Sopimuksen voimassaoloon tai aiheuttaa Sopimuksen tehottomuuden, muodostaa ylivoimaisen esteen.

Liite 3. Kuljetusten tarjouspyynnön liite 1: Sopimusluonnos Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Karkeajätekontin Tyhjennyksestä Topinojan Jätekeskukseen

Sopimusluonnos

9 (11)

19.3.2024

Jos ylivoimainen este jatkuu yli kahden (2) kuukauden ajan, on molemmilla Osapuolilla oikeus purkaa Sopimus ilman vahingonkorvausvelvollisuutta toiselle Osapuolelle.

8.2 Sopimuksen purkaminen

Tilajalla on oikeus purkaa sopimus välittömin vaikutuksin mm.

jos Kuljetusyhtiö olennaisesti rikkoo Sopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan eikä kirjallisesta kehotuksesta huolimatta kohtuullisessa ajassa korjaa suoritustaan; tai

jos Kuljetusyhtiö tai sen Sopimuksen täyttämiseen käyttämä alihankkija tuomitaan sopimuskaudella julkisista hankinnoista annetun lain (1397/2016) 80 §:n mukaisista rikoksista tai täyttää lain 81 §:n mukaisen harkinnanvaraisen poissulkemisperusteen tai Kuljetusyhtiö on laiminlyönyt tilaajavastuulaista (22.12.2006/1233) johtuvia velvollisuuksiaan tai toiminut kilpailulain (948/2011) vastaisesti, vaikka peruste olisi syntynyt vasta sopimussuhteen alkamisen jälkeen.

Tilajalla on lisäksi oikeus purkaa Sopimus, jos Kuljetusyhtiö asetetaan konkurssiin, velkasaneeraukseen taikka Kuljetusyhtiö tulee maksukyvyttömäksi tai sitä uhkaa maksukyvyttömyys tavalla, joka on omiaan vaarantamaan Sopimuksesta johtuvien velvoitteiden täyttämisen.

Kuljetusyhtiöllä on oikeus purkaa Sopimus, jos Tilaja ei maksa Sopimuksen mukaista korvausta Kuljetuspalvelusta, eikä kirjallisesta maksuhuomautuksesta huolimatta korjaa tilannetta 60 päivän kuluessa maksuhuomautuksen esittämisestä.

Sopimuksen purkautuessa jonkun edellä mainitun syyn takia on Tilajalla oikeus välittömästi ottaa Kuljetuspalvelu joko kokonaan tai osittain hoidettavakseen omana työnä tai muuta palveluntuottajaa käyttäen.

8.3 Sopimussakko

Mikäli Kuljetusyhtiön Kuljetuspalvelun toteuttamiseen käyttämän kaluston päästöluokat eivät täytä vähintään Euro 6 -standardia, on kuljetuskalusto muutettava vastaamaan Sopimuksessa määrättyä yhden (1) kuukauden kuluessa laskettuna Tilajan esittämästä vaatimuksesta. Mikäli kalusto ei vastaa yhden (1) kuukauden kuluessa laskettuna Tilajan esittämästä vaatimuksesta, on Kuljetusyhtiö velvollinen maksamaan Tilajalle sopimussakkoa 15 % Sopimuksen Arvosta. Mikäli kaluston poikkeamat ovat toistuvia, on kyseessä olennainen sopimusrikkomus, ja Tilajalla on tällöin oikeus purkaa sopimus kohdan 8.2 mukaisesti.

~~Mikäli:~~ Kuljetusyhtiö rikkoo työturvallisuusmääräyksiä (muun muassa ja mukaan ~~Jätämöveäretulusta, kuivajälkäreiden~~ ja valjaiden käyttämättä tupakointipaikoilla tupakointi, jne.), on Kuljetusyhtiö velvollinen maksamaan Tilajalle 1.000 euron korvauksen jokaista työturvallisuusmääräyksen rikkomista kohden.

Tilajalla on oikeus käyttää edellä mainittujen sopimussakkojen maksuun Kuljetusyhtiön Tilajalle toimittamaa vakuutta.

Liite 3. Kuljetusten tarjouspyynnön liite 1: Sopimusluonnos Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Karkeajätekontin Tyhjennyksestä Topinojan Jätekeskukseen

Sopimusluonnos

10 (11)

19.3.2024

8.4 Vahingonkorvausvastuu

Osapuolella on oikeus saada korvaus tämän Sopimuksen rikkomisesta aiheutuneista välittömistä vahingoista, ellei sopimusrikkomus ole aiheutunut ylivoimaisesta esteestä.

Osapuolet eivät ole toisilleen korvausvastuussa tämän Sopimuksen rikkomisesta toiselle Osapuolelle aiheutuneista epäsuorista tai välillisistä vahingoista kuten saamatta jääneestä voitosta, tuotannon tai liikevaihdon vähentymisestä tai keskeytymisestä taikka muusta tulon menetyksestä tai aiheutuneista tappioista, mikäli tämä ei ole aiheutunut toisen Osapuolen tai sen henkilöstön tahallisuudesta tai törkeästä tuottamuksesta.

Tässä kohdassa 8.4 tarkoitettua vahingonkorvausta on suoritettava vain siltä osin kuin aiheutunut vahinko ylittää Sopimuksen kohdan 8.3 mukaisesti maksettavaksi tulevan sopimussakon.

9 Luottamuksellisuus ja tietosuoja

Tämä Sopimus on Osapuolten välinen luottamuksellinen sopimus, jonka sisällöstä Osapuoli ei saa antaa tietoja kolmannelle taholle ilman toisen Osapuolen kirjallista lupaa.

Tämän estämättä Osapuolilla on oikeus luovuttaa tietoja Sopimuksesta, jos lainsäädäntö tai viranomaisen määräys niin edellyttää.

Kuljetusyhtiö noudattaa voimassa olevan tietosuojalainsäädännön edellyttämiä menettelytapoja ja henkilötietojen käsittelyä ja suojaamista koskevia säännöksiä.

Osapuolet tiedottavat tästä Sopimuksesta yhteisesti sovittavalla tavalla.

10 Sopimuksen siirtäminen

Osapuolilla on oikeus siirtää tämä Sopimus ainoastaan toisen Osapuolen kirjallisella suostumuksella.

11 Sopimuskausi

Sopimus tulee voimaan, kun Osapuolet ovat sen allekirjoittaneet.

Sopimus on voimassa 26.3.2024 - 31.3.2025 välisen ajan.

12 Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Tähän Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia. Osapuolet pyrkivät ratkaisemaan tästä Sopimuksesta

mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet ensisijaisesti

neuvotteluin. Tästä Sopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan lopullisesti jommankumman Osapuolen

Liite 3. Kuljetusten tarjouspyynnön liite 1: Sopimusluonnos Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Karkeajätekontin Tyhjennyksestä Topinojan Jätekeskukseen

Sopimusluonnos

11 (11)

19.3.2024

vaatimuksesta välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti. Välimiesoikeus on yksijäseninen. Välimiesmenettelyn paikka on Helsinki ja kieli suomi.

13 Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on tehty kaksi samanlaista kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

TILAAJA

Aika ja paikka: _____

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy

_____
Jyri Metsänranta

Tuotantojohtaja

KULJETUSYHTIÖ

Aika ja paikka: _____

xxxxxxxxxxxxxx

_____
xxxxxxxxxx

xxxxxxxxxx

LIITTEET:

1. Kuljetusyhtiön käyttämät alihankkijat